

oktober 2014

Om kloakering og på-
ligning

af tilslutningsbidrag

i Magleby

Vordingborg kommune

En hvidbog sammenfattet og redigeret af Uffe Thorndahl

Forord

Uffe Thorndahls Hvidbog udgør - trods dens lidenhed - et epokegørende værk, idet vi for første gang nogensinde bliver præsenteret for en systematisk afdækning af helt grundlæggende retssikkerhedsproblemer på miljøområdet. Det foregår ud fra en casebaseret metode, som gør det lysende klart for læserne, at når vi befatter os med miljøområdet, så gælder der i praksis helt andre regler, end dem der normalt er børnelærdom i forvaltningsretten. Her tænkes ikke mindst på principperne om proportionalitet i forvaltningsafgørelserne. Er der bare et minimum af proportion i de omkostninger afgørelsen påfører borgeren og de effekter, som kommer ud af det?

Uffe Thorndahl stiller også spørgsmål ved, om der overhovedet kan dokumenteres effekt af de milliard kroner dyre tiltag, som tvangsmæssigt trækkes ned over hovedet på folk, og som i visse tilfælde helt absurd fører til fallit og politianmeldelse. Vi ser også anfægtelser af forvaltningsretten i forhold til officialprincippet, hvor myndighederne som herremænd og ridefogeder slår ned på sagesløse borgere, helt uden at have oplyst sagerne. Især når det handler om dokumentation for, at miljølovenes saglige krav er opfyldt. Når der udstedes påbud i det åbne land foregår det ud fra en administrativ logik, hvor BBR-register og cirkler på et kort (kommunale delområder) sammenflettes og fører til forvarslinger om påbud. Man opererer således med et bestemt antal påbud, der skal nås i det ene og det andet år - uden at interessere sig for effekterne i de respektive vandoplande.

Uffe Thorndahl stiller det helt grundlæggende spørgsmål, om det kan være rigtigt, at vi i et retssamfund kan acceptere, at når det handler om miljø, så er det blevet politisk legitimt at lade hånt om almindelig anerkendte retsprincipper. Miljøpolitikken - og interessenterne omkring den - kan herved iføre sig diktatoriske magtbeføjelser. Det er den reelle konsekvens og gælder hele vejen op i systemet til og med Miljøministeriets departement.

Som miljøordfører ved jeg positivt, at man eksempelvis accepterer, at man kan give folk påbud om spildevandsrensning, uden at deres evt. udledninger kan dokumenteres at påvirke miljøet. Jo, miljødiktaturet ER en realitet i dagens Danmark, og jeg håber, at hvidbogen vil blive startskuddet til en helt nødvendig debat, hvis vi fortsat skal tro på demokratiet.

Folketingsmedlem og Liberal Alliances miljøordfører. Formand for Slagelse byråds udvalg for plan, erhverv og miljø.

Indhold

1. Indledning.....	5
2. Rammer for myndighedsudøvelse.....	7
3. Historik.....	8
4. Vordingborg kommunes spildevandsplan.....	15
4.1 Oddermosen.....	16
4.2 Sommerhusområdet Råbylille Strand.....	16
4.3 Magleby	17
4.4 Stavreby	18
4.5 Campingpladsen Møns Klint	19
5. Lovgivning	22
6. Vordingborg kommunes argumentation.	24
6.1 Advokatfirmaet Hortens notat af 23.7.2014.....	31
7. Møn kommunes godkendelser af tilslutning til offentligt spildevandsanlæg.	34
7.1 Aktgennemgang	37
8. Større byggeprojekter og udstykninger	39
8.1 Møn kommunes spildevandsplaner af 1977 og 1987	39
9. Bilagsamling	43

Konklusion

1. Ejendommene i Magleby var før d. 1.januar 2010 tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, og kan derfor i henhold til § 2 stk.1. i lovbekendtgørelse nr.633 af 7.6.2010 ikke pålignes tilslutningsbidrag ved ændring af det eksisterende spildevandsanlæg.
2. D.8.3.1977 fremsendte Møn kommune sit forslag til spildevandsplan til godkendelse i Storstrøms amtskommune. Af spildevandsplanen fremgår, at Magleby er fælleskloakeret, og at Møn kommune er ejer af kloakanlægget. D. 14.11.1978 altså efter mere end 1½ år godkender Storstrøms amtsråd spildevandsplanen og fastsætter følgende vilkår for den fremtidige status for spildevandsanlægget: "**Alle øvrige fælles spildevandsanlæg er offentlige eller optages som offentlige anlæg og skal dermed i h.t. miljøloven tilses og passes af Møn kommune.**" Så senest d. 14.11. 1978 er de eksisterende spildevandsledninger i Magleby, således som de fremtræder på spildevandsplanen tegning nr. 6, Magleby offentlige ledningsanlæg. Det fremgår endvidere af den pågældende tegning, at hovedparten af Magleby er "**Område hvor detailkloak udskiftes.**" Det fremgår endvidere af tegning nr 6, at et mindre opland, Toftevænget bevarer den netop etablerede detailkloak.
3. Følgende definitioner fremgår af bekendtgørelse nr. 1448 af 11.12.2007, om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4. " § 4 stk.1. Ved spildevand forstås alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer." Og "§ 4 stk. 9. Ved offentlige spildevandsanlæg forstås spildevandsanlæg, hvor en eller flere kommunalbestyrelser har ansvaret for anlæggets drift eller vedligeholdelse." Vordingborg kommunalbestyrelse har den 12.9.2013 sendt en redegørelse til tilsynet. Heraf fremgår: " Det er således fastholdt fra kommunens side, at Magleby ikke før har været offentligt kloakeret. At ejendomme har afledt deres spildevand fra bundfældningstankene til en offentlig ledning i vejen (vedligeholdt af kommunen som lodsejer), er ikke ensbetydende med, at de er offentligt kloakeret." Af spildevandsdefinitionen fremgår, at de etablerede ledningsanlæg har været etableret til transport af spildevand, altså et spildevandsanlæg. Af definitionen af offentlige spildevandsanlæg fremgår, at forudsætningen for at det drejer sig om et offentligt spildevandsanlæg alene er, at en kommune har ansvaret for driften eller vedligeholdelsen. I det konkrete tilfælde har Vordingborg kommune klart erkendt, at kommunen har ansvaret både for driften og vedligeholdelsen af det etablerede spildevandsanlæg. Efter bekendtgørelse nr. 1448 kan det derfor fastslås, at ejendommene i Magleby er tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg.
4. Indtil slutningen af 1996 indeholdt BBR registrene for langt hovedparten af ejendommene i Magleby oplysning om, at den enkelte ejendom havde " Afløb til offentligt spildevandsanlæg." Dette gjaldt også samtlige 8 kommunalt ejede ejendomme. I slutningen af 1996 fjerner kommunen denne information fra ejendommens BBR-registre. Dette sker uden behandling i kommunens politiske organer, og uden nogen form for information af de pågældende borgere. Ændringerne er i direkte strid med det gældende retsgrundlag i den gældende spildevandplan fra 1987, som blev endeligt vedtaget i 1989. Det fastslås i denne spildevandsplan, at Magleby er fælleskloakeret, og at det er Møn kommune, der ejer kloakanlægget. Kommunens skjulte sletning af oplysninger i BBR registrene forekommer derfor at være en meget klar overtrædelse af straffelovens kapitel 19. Forbrydelser vedrørende bevismidler.
5. Samtlige oplysninger i kommunens arkiv understreger, at borgerne har ret i, at deres ejendomme var tilsluttet offentlig kloak. Der er ikke fundet et eneste dokument, der blot er i nærheden af, at underbygge kommunens argumentation. Alt arkivmateriale bekræfter fuldt ud, borgernes opfattelse af, at deres ejendomme var tilsluttet den kommunale kloakledning, således som det jo også tydeligt fremgår af Møn kommunes spildevandsplaner fra 1977 og 1987.

6. Forestiller man sig et øjeblik, at Vordingborg kommune har ret i sin fremstilling f.eks. som det fremgår af kommunens brev til tilsynet af 12.9.2013, så har kommunen et særdeles alvorligt forklaringsproblem, fordi det af den dagældende vejlovs § 102 stk.3 var forbudt at tilslutte spildevand til et vejafvandingsanlæg uden en konkret tilladelse fra den pågældende vejbestyrelse, som i dette tilfælde er amtsrådet. Vordingborg kommune har ikke været i stand til at fremlægge en eneste af disse tilladelser. Så enten har Møn kommune massivt overtrådt dagældende lov, eller også er Vordingborg kommunes generelle argumentation urigtig. Hvidbogen understreger med stor tydelighed, at det er det sidste, der er tilfældet.

1. Indledning.

Magleby er en mindre landsby på knap 100 ejendomme, beliggende i den østlige del af Møn i Vordingborg kommune.

Kommunen har i sin spildevandsplan besluttet, at husspildevandet i byen skal separeres og afskæres til centralreanseanlægget i Stege, mens det øvrige spildevand som vejvand, tagvand og drænvand fortsat skal afledes til den eksisterende spildevandsledning gennem byen. Dette indebærer, at ledningsanlæggene på de enkelte ejendomme skal ændres således, at der etableres en ny huskloak for spildevand samtidig med at de septiktanke eller trixtanke, der var etableret på de fleste af ejendommene, og som var forudsætningen for, at myndighederne tidligere kunne tillade tilslutning til den anlagte spildevandsledning i byen skulle sløjfes.

Da Vordingborg kommune herefter sender en opkrævning ud til ejerne af hver enkelt ejendom reagerer en meget stor del af byens borgere, fordi ejendommejerne mener, at de ikke lovligt kan pålignes tilslutningsbidrag, fordi ejendommene jo gennem mange år har været tilsluttet en spildevandsledning, først etableret af Præstø amts vejvæsen og siden overtaget af Møn kommune og nu ejet, drevet og vedligeholdt af Vordingborg kommune.

Borgerne henviste til lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber m.v., der i § 2 stk.1. bestemmer:

"Ved tilslutning af ejendomme, der ikke tidligere har været tilsluttet et spildevandsforsyningsselskab, pålignes et standardtilslutningsbidrag. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller er pålignet tilslutningsbidrag til et spildevandsforsyningsselskab, jf. dog stk. 4,5 og 7. Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der før den 1. januar 2010 var tilsluttet eller var pålignet tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg i henhold til tidligere regler."

På trods af formuleringen i lovens § 2 stk.1, hvor begrebet "offentligt spildevandsanlæg" er defineret, har Vordingborg Kommune sammen med Niras ændret spildevandsplan 2013-2024 således at "'offentlig" skal udgå eller erstattes med spildevandsforsyningen/forsyningen." Dette kan kun have mening, såfremt det er et målbevidst forsøg på at fjerne den retsbeskyttelse, borgerne har i medfør af § 2 stk.1 i lov om betalingsregler for spildevandsforsyningsselskaber.

Kommunen har imidlertid fastholdt opkrævningen af tilslutningsbidragene. Vordingborg kommunes formand for kommunalbestyrelsens teknik- og miljøudvalg, Thomas Christfort har til Sydsjællands Tidende d. 12.2.2014 udtalt:

"Vi er sådan set enige om, at en række huse har været koblet på den tidligere ledning, der går i vejen, men den har hørt under amtet, og amtet kloakerer ikke. Derfor har de ikke været offentligt kloakeret."

Thomas Christfort afviser herefter på kommunens vegne at gennemføre en undersøgelse af de forud for separeringen af husspildevandet eksisterende afledningsforhold i Magleby med bemærkning:

"Jeg føler det vil være spild af penge at lave en uvildig undersøgelse af Magleby."

I Sydsjællands Tidende d. 12.2.2014 refereres kommunens Ingeniør Carsten Møller for følgende udtalelse:

"Vi har løftet dæksler gennem hele byen, for at se, hvordan vandet løber, og vi har billeddokumenteret. Vi har dog ikke kørt kameraer igennem, fortæller Carsten Møller, om undersøgelsen og understreger, at man ikke har set på de enkelte huse, men kun den gamle hovedledning langs Klintevej, der betegnes som "vandløb".

Folk har koblet gamle afløb på. Det ser man typisk i mange af de mindre byer, forklarer han og understreger at en tilslutning ikke er det samme som at være offentlig kloakeret. Det kræver nemlig, at kommunens folk har vedligeholdt ledningen og accepteret tilslutningen. Det er ikke vores folk, der har vedligeholdt den tidligere, så det siger ikke noget om ejerskabet siger han. Det betegnes som en privat ledning."

Som det vil fremgå af denne hvidbog, har den for mange år siden anlagte spildevandsledning gennem Magleby været anlagt af Præstø amts vejvæsen. I kommunens forslag til spildevandsplan for 1977 som den 14.11.1978 endelig godkendes af Storstrøms amtsråd fastslår Møn kommune, at Magleby er fælleskloakeret, og at det er Møn kommune, der ejer spildevandsanlæggene. Bilag 25 er spildevandsplanens tegning af opland 6. Magleby. Tegningen viser oplandsgrænsen med angivelse af placeringen af de eksisterende ledninger i byen. Tegningen viser også det område, hvor de eksisterende detailkloakledninger skal bevares, samt det område, hvor detailkloakken skal udskiftes. Den 8. marts 1977 fremsender Møn kommune sit forslag til spildevandsplan til godkendelse i Storstrøms amtsråd. Amtet behandler forslaget i godt 1½ år og den 14.11.1978 godkendes Møn kommunes spildevandsplan. Af de vilkår som amtsrådet fastsætter i forbindelse med godkendelsen af spildevandsplanen fastsættes i afsnit 6.10.1. Spildevandsanlæggenes fremtidige status: efter en gennemgang af de fælles spildevandsanlæg, der er private følgende: " Alle øvrige fælles spildevandsanlæg er offentlige eller optages som offentlige anlæg og skal i h.t. miljøloven tilses og passes af Møn kommune." Fra d.14.11.1974 er retsgrundlaget derfor, at de ledningsanlæg, der er beskrevet i spildevandsplanen og som er vist på tegning nr. 6 opland Magleby er offentlige spildevandsanlæg som skal tilses og passes af Møn kommune.

Som det endvidere vil fremgå, viser samtlige byggesager, der har kunnet fremskaffes fra kommunens arkiv fra 1970, at Møn kommune i hvert eneste tilfælde har behandlet ansøgningerne om etablering af ny bebyggelse eller installation af badeværelse med vandskyllende kloset, og at " at folk ikke har koblet gamle afløb på", men at det drejer sig om helt nye anlæg, som Møn kommune konkret og i hvert eneste tilfælde har godkendt på konkrete og specifikke vilkår for hver enkelt ejendom.

Med hensyn til afledning af det øvrige spildevand som vejvand, tagvand samt drænvand, fortsætter den hidtidige afledning fuldstændig uændret således som det er sket i de sidste omkring 60 år.

I et brev af 21.1.2014 fra Vordingborg kommune til Østmøn lokalråd ved Margareta Dahlstrøm skriver kommunen således: " Ledningerne i vejen bibeholdes og vedligeholdes i fremtiden af kommunens vejafdeling (Trafik og Park). De eksisterende udledninger af tag- og overfladevand til disse ledninger kan bibeholdes." Det vil sige, at kommunen bibeholder det eksisterende spildevandsanlæg til alt det spildevand, der afledes udover husspildevandet.

I miljøbeskyttelseslovens § 32 stk 1, nr. 4 er bestemt at:

"Kommunalbestyrelsen udarbejder en plan for bortskaffelse af spildevand. Planen skal indeholde oplysninger om... 4) den eksisterende tilstand af kloakanlæg samt planlagt fornyelse af disse."

Med hensyn til beskrivelsen af den eksisterende tilstand af kloakanlæggene har Vordingborg kommune i alt væsentligt misligholdt dette lovgivningsmæssige krav. Med hensyn til ledningsanlægget i Magleby som jo fortsat skal anvendes til afledning af spildevand d.v.s. vejvand, tagvand og drænvand fra bebyggelsen har borgerne i Magleby gang på gang bedt Vordingborg kommune om at undersøge og beskrive det eksisterende ledningsanlæg. Dette ønske som har sit grundlag i miljøbeskyttelseslovens § 32 har Vordingborg kommunalbestyrelse således på det groveste undladt at imødekomme.

2. Rammer for myndighedsudøvelse.

Der er i Danmark sat en række rammer for myndighedsudøvelsen.

Et af de helt centrale krav til en myndighedsbeslutning er officialprincippet. Natur- og Miljøklagenævnet beskrev dette princip i forbindelse med en afgørelse sidste år, hvor Thisted kommunalbestyrelses beslutning efter § 3 i naturbeskyttelsesloven efter nævnets opfattelse var truffet på et utilstrækkeligt grundlag, hvorefter kommunens beslutning blev kendt ulovlig og herefter ugyldiggjort. Natur- og Miljøklagenævnet fastslog i sin afgørelse:

"Myndighedernes pligt til at oplyse sagerne er et grundlæggende princip i forvaltningsretten. Det kaldes official- eller undersøgelsesprincippet. Det følger af officialprincippet, at myndigheden selv skal skaffe de nødvendige oplysninger i en sag eller sørge for, at private, navnlig, parterne, er med til at oplyse sagen. En forvaltningsmyndighed har altså pligt til at sørge for, at der er et tilstrækkeligt fyldestgørende retligt og faktisk grundlag til, at myndigheden kan træffe en fuldt forsvarlig og lovlige afgørelse. Omfanget af undersøgelserne i en sag afhænger af sagens karakter og af omstændighederne i sagen i øvrigt. Officialprincippet gælder på ulovbestemt grundlag. Princippet er en såkaldt garantiforskrift, som har til formål at bidrage til at sikre, at en forvaltningsmyndigheds afgørelse bliver indholdsmæssig lovlige og rigtig."

Vordingborg kommune har med sin afvisning af, at få undersøgt retligt og faktisk hjemmelsgrundlaget for påligning af tilslutningsbidrag i Magleby meget klart overtrådt officialprincippet. Som bilag vedlægges en artikel af 26.9.2013: "**187 husstande slipper for tilslutningsafgift.**"

Artiklen beskriver en undersøgelse som Guldborgsund kommune og Guldborgsund forsyning har udført i en helt lignende sag. Sagen handlede om i alt 234 ejendomme som oprindelig var pålignet tilslutningsbidrag. Undersøgelsen viste imidlertid, at et gammelt kloaksystem i byen var offentligt, og at en række ejendomme var tilsluttet dette system, men på grund af en fejlregistrering fremgik det ikke af Guldborgsund kommunes registre.

Formanden for Guldborgsund forsyning Helle Munk refereres i artiklen for at sige:

"Undersøgelsen har været grundig".

Men hun udelukker ikke, at der kan være flere som ikke skal betale.

"Hvis folk er i tvivl, må de henvende sig til forsyningen, så vil sagen blive undersøgt. Hvis nogen uretmæssigt har betalt får de pengene retur."

Når udfaldet blev sådan i Guldborgsund kommune, skulle forklaringen være den, at en tidligere politiker mente at kunne huske, hvor kommunen havde arkiveret det relevante materiale. Vedkommende ekspolitiker fandt materialet, og det betød, at de 187 husstande slap for påligning af tilslutningsbidrag. Guldborgsundsagen rejser derfor problemstillingen, om det virkelig kan være rigtigt, at borgernes retsstilling skal være af-

hængig af, om en person mere eller mindre tilfældigt kan huske, hvor relevante arkivalier opbevares. Kan en kommune virkelig enten ved at fjerne arkivmateriale, eller ved, at arkivalierne er opbevaret sådan, at de er utilgængelige, eller ved at personalet simpelthen ikke vil foretage en grundig gennemgang fjerne borgernes retsbeskyttelse. Kan det virkelig være rigtigt i et land, der selv beskriver sig som et retssamfund?

Der er et andet fundamentalt princip som myndighederne skal respektere i forbindelse med deres magtudøvelse, og det er proportionalitetsprincippet. Princippet er formuleret således:

"Princippet indeholder et krav om, at der er et rimeligt forhold mellem på den ene side det mål, der ønskes opnået, og på den anden side de midler, som anvendes. I forhold til handlinger eller afgørelser, som begrænser eller på anden måde griber ind i borgerens liv og rettigheder, betyder princippet, at man kun må anvende midler, der er strengt nødvendige for at opnå målet. Hvad der er et rimeligt eller nødvendigt middel afhænger af den enkelte sag, men i forhold til diskriminationsgrundene skal der altid sikres mindst mulig forskelsbehandling."

Vordingborg kommune har i enhver henseende været helt ude af stand til at dokumentere de konkrete miljømæssige problemer, som investeringen i omkloakeringen skulle afhjælpe, ligesom Vordingborg kommune har været helt ude af stand til at påvise, hvordan den af omkloakeringen forårsagede miljømæssige forbedring skulle kunne måles og dokumenteres. Alt tyder derfor på, at projektet er et fuldstændigt meningsløst miljømæssigt "slag i luften" uden at borgerne får noget som helst andet end betydelige udgifter ud af investeringen. Hermed overtræder Vordingborg kommune således også proportionalitetsprincippet.

Endelig gælder det forvaltningsmæssige lighedsprincip også for myndighedsudøvelse. Det betyder helt principielt, at vi i Danmark har et krav på "lighed for loven", når det gælder myndighedsudøvelsen. Spildevandsplanen viser imidlertid, at Vordingborg kommune heller ikke, når det gælder den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning har behandlet borgerne ens. Spildevandsplanen rummer således flere helt utrolige eksempler på forskelsbehandling. Den helt afgørende store forurener på Østmøn er Campingpladsen Møns Klint. Campingpladsen afleder op til 1300 PE efter nedsivning direkte ud i Vrinskebæk, som efter kommunens egen vurdering nærmest fremtræder som en åben kloakrende. Det er derfor i enhver henseende uforståeligt, at denne voldsomme spildevandsbelastning kan fortsætte uændret, sammenholdt med omkloakeringen af huspildevandet fra Magleby med kun 150 PE.

Da det nu har været nødvendigt for borgerne at udføre det arbejde, som det efter officialprincippet påhviler Vordingborg kommune at udføre, har borgerne skulle søge information i kommunens arkiver. Det har imidlertid vist sig, at kommunens arkiver i hvert fald i denne sammenhæng har været i en meget kritisabel forfatning. Store dele af det materiale, der skulle have været arkiveret er åbenbart bortkommet. Samtidig er meget af det ældre materiale tilsyneladende nærmest utilgængeligt, fordi det enten er journaliseret dårligt eller, at dokumenterne er blevet rodet sammen i forbindelse med flytningen af arkivmaterialet under kommunesammenlægningen d. 1.1.2007. Efter arkivlovens § 8 skal Vordingborg kommune opbevare sit arkivmateriale "på betryggende måde", hvilket kommunen jo helt oplagt ikke har overholdt. Spørgsmålet er så, om det forhold, at Vordingborg kommune klart har overtrådt arkivloven skal medføre, at i denne sammenhæng helt sagesløse borgere, får forringet deres retstilstand?

3. Historik.

For en 50-75 år siden begyndte befolkningen i vore landsbyer og det åbne land også at ønske sig den levestandardforbedring med indlagt vand og etablering af badeværelser og vandskyllende klosetter som langt tidligere var etableret i vore byer.

I år er det også 75 år siden, at Magleby Vandværk blev etableret, og herefter er der i Magleby i takt med, at beboere fik økonomisk mulighed herfor foretaget ombygninger med etablering af især nye badeværelser og vandskyllende toiletter.

Før kommunesammenlægningen var der i det østlige Møn 3 sognekommuner: Magleby, Borre og Elmelunde. I 1965 var det Magleby sognekommune, der var størst med 1.177 indbyggere, mens der i Borre var 949 indbyggere og i Elmelunde 708. Det betød, at der i hovedbyen Magleby i Magleby sognekommune blev etableret mange kommunale bygninger som skoler, plejehjem ældreboliger m.v. Der var derfor et naturligt pres for, at få moderne sanitære installationer i disse bygninger.

Der var også i samfundet en meget betydelig interesse for, at få skabt ordentlige hygiejniske forhold i vore landsbyer. Helt frem til omkring 1980 var det først og fremmest sundhedskommissionerne, der var den relevante myndighed, når det handlede om spildevandsafledningen fra landsbyerne og det åbne land. Sundhedskommissionernes arbejde og deres kompetence er bl.a. beskrevet i betænkning nr. 431 af 1966 afgivet af spildevandskommissionen af 1957.

Det fastslås således i betænkningens side 41, at:

"Under bygningsmyndigheden hører bygningens indvendige spildevandsinstallationer samt ledninger til gadekloak eller septiktank. Under sundhedskommissionen hører spørgsmålene om afledning til samletank eller sivebrønd, og om hustank overhovedet må installeres. Det er også i sundhedsvedtægterne, man fortsat skal søge grundejernes forpligtelse til at tilslutte sig en kommunal fælleskloak, hvor en sådan findes. Men begge myndigheder kan gribe ind overfor uforsvarlige afløbsforhold, og i ukloakerede områder, der er dækket af en bygningsvedtægt skal begge myndigheder godkende den ved en ny bebyggelse påtænkte ordning af afløbsforholdene. I praksis vil formentlig sundhedskommissionen have den afgørende indflydelse."

og

"Den nye grænsedragning kan, for så vidt angår ukloakerede områder, også udtrykkes på den måde, at det tilkommer sundhedskommissionen at tage stilling til, om der må gives afløb til sive- eller samlebrønd eller gennem hustank. Tillades dette, indeholder sundhedsvedtægterne de nærmere regler for sive- eller samlebrøndenes beliggenhed og udførelse, medens byggeslovgivningen tager sig af de øvrige installationer, herunder også (som noget nyt) af udførelsen af hustanken. At en kommunal bygningsmyndighed i medfør af byggeslovens § 18 stk. 1, godkender afledning til f.eks. sivebrønd som forsvarlig, kan ikke binde sundhedskommissionen og ikke fritage grundejeren fra forpligtelsen til at indhente sundhedskommissionens godkendelse, og bygningsmyndigheden bør i det hele ikke tage stilling til spørgsmålet før sundhedskommissionen har talt."

Der må derfor have været et meget stort antal afgørelser fra sundhedskommissionen vedrørende afledning af husspildevand i Møn kommune (Magleby sogn). Som følge af den meget kritisable arkivering er det imidlertid hidtil kun en eneste sundhedskommissionsafgørelse, der er fundet.

De daværende sognekommuners økonomiske styrke, og deres forvaltningsmæssige kompetence var selvsagt beskeden. Før d. 1.4.1970 blev sognekommunerne derfor i høj grad økonomisk støttet af staten, ligesom de dengang 27 amter havde et særligt ansvar for administrativt at bistå sognekommunerne.

For Magleby sognekommunes vedkommende var det Præstø amt, kommunen refererede til. Eksempelvis var anlæg, drift og vedligeholdelsen af vejene i det væsentlige en opgave som Præstø Amts vejvæsen tog sig af. Amtets vejanlæg blev i et betydeligt omfang subsidieret af staten. Formanden for Vordingborg kommunes teknik- og miljøudvalg Thomas Christfort har til Sydsjællands Tidende d. 12.2.2014 udtalt: " Vi er sådan set enige om, at en række huse har været koblet på den tidligere ledning, der går i vejen, men

den har hørt under amtet og amtet kloakerer ikke. Derfor har de ikke været offentligt kloakeret," Udvalgsformandens påstand om, at "amtet ikke kloakerer " er imidlertid i uoverensstemmelse med virkeligheden.

Den 16.6.1958 udbyder Præstø Amts Vejinspektorat projektet på landevej 27 fra st. 8,900 - st. 11,515 Vejregulering ved "Sønderby Bakke." Sønderby bakke ligger vest for Borre. Vejreguleringen over de 2,5 km afsluttes ved Nyborre. Det fremgår af projektet, at der sættes kantsten til begge sider over en km gennem hele byområdet.

Som bilag 2 vedlægges den specificerede tilbudsliste vedrørende **Afløbsledninger**. Som i Magleby etablerer amtet en ledning både i vejens nordside og i vejens sydside. Af udbudsmaterialet fremgår bl.a.: " Alle afløbsledninger udføres af trekantmærkede betonmuffører, der nedlægges i de på planerne og nedestående specificerede tilbudsliste angivne strækninger, dybder og dimensioner." Og " Alle samlinger udføres asfaltstøbte, centreret og stoppet med tjæret pakgarn." og " Gennemløbsbrønde leveres og sættes af 100 * 6 cm ringe og kegler, Bund støbes på stedet i beton 1:4:7 med rende af flækket rør, Banketter afrettes i beton 1.3 og gives et fald på 1:8. Brønddæksler og -karme leveres svarende til A/S Helge Lønharths katalog nr. 1155 A." Samtlige ovennævnte beskrivelser vil indgå som en del af den tids sædvanlige udbud af et højkvalitets kloakprojekt.

Som bilag 3 er vedlagt et fotografi af et af de opgravede kloakrør i forbindelse med separeringen af husspildevand. Kloakrøret er af beton Ø 35 ca. 60 år gammelt og fremstår nærmest som ny. Dette understreger simpelthen, at det spildevandsanlæg som Præstø Amts vejinspektorat dengang udførte var af virkelig høj kvalitet. Et af de væsentlige krav var, at kloakledningen var helt tæt, hvad man ofte også kontrollerede i forbindelse med trykprøvninger for hver brøndstrækning.

På den baggrund er det forbavsende, at kommunen gang på gang giver fejlinformationer. Således skrev ingeniør Carsten Møller d. 18.4.2013 i en mail til Rene Missel, Klintevej 464 om spildevandsledningen i Magleby: " Normalt er denne vej-ledning primært en drænledning til afledning af vand fra vejen, samt evt drænvand fra marker." Dette udsagn har intet til fælles med beskrivelsen af den af Præstø amts vejinspektorat anlagte helt tætte ledning i Magleby. Når man dengang etablerede dræn anvendte man som regel muffeløse teglrør. Rørene blev lagt relativt højt og med en indbyrdes afstand på 1-2 cm. Denne afstand bevirkede den egentlige dræning. Det er i mellemrummet mellem drænrørene, at dræneffekten opstår, hvorefter rørene afledte det indstrømmende vand. Der er således overhovedet ingen sammenhæng mellem den af Præstø amts vandinspektorats etablerede kloakledning i Magleby og et dræn. Anlæggene er i virkeligheden hinandens modsætninger.

Ingeniør Carsten Møller betegner i Sydsjællands Tidende spildevandsanlægget i Magleby som en slags vandløb. Det er i virkeligheden en utrolig bemærkning. Magleby ligger på et lokalt højdedrag, hvor der aldrig har været et vandløb, der har løbet langs vejen gennem hele byen, fordi vand respekterer tyngdeloven, og simpelthen løber nedad. Det fremgår også tydeligt af de topografiske kort, at der er en lavning nord for Magleby og en lavning syd for byen som begge har et naturligt vandløb. Der har derfor aldrig været et eneste vandløb i Magleby i det tracé som Præstø amts vejinspektorat gav ledningen for ca. 60 år siden. Dette underbygges af matrikelkort fra 1876. På dette kort er der angivet en linie, som med meget stor sandsynlighed må være et vandløb. Vandløbet kommer fra øst og ligger syd for Klintevej indtil det når Magleby. Når vandløbet når Magleby, løber det lidt nord for Klintevej, passerer Sømarkevej, hvorefter det lidt vest for kirken krydser tilbage over Klintevej og løber så syd for vejen, passerer Klintholm Havnevej ved Magleby kro og drejer så herefter mere markant mod sydvest.

Fagligt set er det simpelthen helt uforståeligt, at Vordingborg kommunes administration kan få sig selv til offentligt at udtale, at det etablerede ledningsanlæg gennem Magleby er et rørlagt vandløb. Kommunen har i forhold til de lokale medier spillet lidt på, at der er meget stor forskel på spildevandet fra bygningerne i Magleby i forhold til det vand, der afledes fra veje, tage og dræn. Det er imidlertid urigtigt.

Spildevand defineres i dansk lovgivning som i princippet alt vand, der afledes fra beboelse, erhvervsvirksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Definitionen af spildevand omfatter således husspildevand, processpildevand, regnvand fra tagarealer og befæstede arealer og perkolat fra lossepladser.

Vand fra omfangsdræn fra kloakerede bygninger og drænvand fra kirkegårde betragtes almindeligvis også som spildevand, hvorimod andre former for drænvand ikke er omfattet af definitionen. Dette betyder, at alt det vand, der i Magleby hidtil er blevet tilført, det af Præstø amts vejvæsen etablerede ledningsanlæg i sin helhed har været omfattet af spildevandsdefinitionen, og at kommunens omkloakering og afskæring af husspildevandet kun betyder, at en mindre del af den samlede spildevandsafledning i Magleby afskæres til centralreanseanlægget i Stege.

Man har derfor også i meget lang tid været klar over, at vejvand kunne være meget forurennet. Helt tilbage i 1959 fremgår denne opfattelse i Dansk Ingeniørforenings skrift nr. 13 om Vejes bidrag til kloakanlæg. Heraf fremgår:

"Det må dog herom bemærkes, at medens der hidtil har været en tendens til at betragte afløbet fra vejene som rent vand, så viser de af Københavns kommune foretagne undersøgelser, at dette i hvert fald ikke gælder afløbsvand fra gader."

I samme skrift gives også udtryk for følgende synspunkt:

"Endelig bør de bestræbelser til forbedring af den offentlige hygiejne, som en kloakering i almindelighed er udtryk for, også have en vis sympati hos vejjerne - ikke alene sogne- og byrådene, som måske nok i forvejen føler sig nærmere knyttet til den befolkning, for hvis skyld en kloakering udføres - men også amtsrådene må være interesserede i at støtte disse bestræbelser."

Her ligger givetvis begrundelsen for, at Præstø amts vejinspektorat har været optaget af i forbindelse med vejafvandingen også at sikre, at der samtidig kunne ske afledning af husspildevandet fra de tilstødende ejendomme.

Dansk Ingeniørforenings udmelding om, at amterne også som vejere skal understøtte og deltage i kloakeringsbestræbelserne på helt samme måde som kommunerne understreger også meget tydeligt, at den udtalelse som formanden for kommunens teknik- og miljøudvalg Thomas Christfort fremkom med d. 12.2.2014 til Sydsjællands Tidende om "amtet kloakerer ikke." i enhver henseende er i strid med de faktiske forhold.

Der har også i forbindelse med den offentlige debat været gjort gældende, at ejendommene i Magleby ikke i forbindelse med Præstø amts kloakering har betalt bidrag til anlæggets drift og vedligeholdelse, og det er blevet brugt som et argument for, at så kan Magleby ikke være offentligt kloakeret. Dette argument kan imidlertid afvises med henvisning til spildevandskommissionens betænkning nr. 431, hvor der på side 71 er taget højde netop for udgifterne til drift og vedligeholdelse af lokale spildevandsledninger. Spildevandskommissionen siger følgende om disse udgifter:

"De årlige beløb er af så ringe størrelse, at det næppe lønner sig for vedkommende kommune at fordele og opkræve udgiften. Af talrige kendelser afsagt af vandløbsretter efter de nugældende bestemmelser i vandløbsloven fremgår, at som hovedregel påtager kommunalbestyrelsen sig af kommunens kasse at afholde udgifterne til den fremtidige drift og vedligeholdelse, og dette bør være den almindelige regel for fremtiden."

På dette grundlag har myndighederne derfor selv afholdt udgifterne til drift og vedligeholdelse af den af Præstø amts vejvæsen etablerede kloakering i Magleby.

I Magleby kommunes indberetning om kommunens vejudgifter 1957/58 er der en note til punkt 32-2 Vejafvandingsanlæg:

"Herunder medregnes udgifter til vejafvandingsanlæg, når det alene bruges til at bortlede overfladevand fra vejens areal. Fører rørledningen både spildevand og overfladevand, må der medregnes udgift til nedløbsbrønde og disses stikledninger til hovedledningen, samt så stor en del af beløbet til hovedledninger, som svarer til den udgift, man vil få ved udførelsen af en ledning til overfladevand alene."

I Magleby sogneråds budget for 1962/63 er der regnet med en indtægt fra kloakgebyr på 100.000 kr. Dette er vist på bilag 3-0. Dette afspejler med stor sandsynlighed, at Magleby sogneråd for 1962-63 planlagde en omfattende udbygning af kommunens kloakforsyning. Vordingborg kommune har under hele sagsforløbet i meget stort omfang, bistået af advokatfirmaet Horten direkte vildledt offentligheden.

F.eks. har formanden for kommunens udvalg for teknik- og miljø Thomas Christfort til Sydsjællands Tidende udtalt:

"Vi er sådan set enige om, at en række huse har været koblet på den tidligere ledning, der går i vejen, men den har hørt under amtet og amtet kloakerer ikke. Derfor har de ikke været offentligt kloakeret."

Udsagnet er som påvist i den grad i strid med sandheden. For sognekommunernes vedkommende var det i al væsentlighed amtet, der foretog kloakeringerne. Bilag 3-3 er en overenskomst indgået d. 4.7.1960 mellem Præstø Amtsvejvæsen, Stege landsogn og områdets lodsejere om en aftale om vejforlægning, rørlægning og kloakering i Tjørnemark. Aftalen er kommet i stand netop på foranledning af Præstø Amtsvejvæsen. Af aftalen fremgår:

"Lodsejerne har ret til at tilslutte ledningen kloak og spildevand, efter at det har passeret rensebrønde med vandlås. Afløb fra W.C. skal have passeret septiktank eller andet godkendt triks."

Og

"Udgifterne ved nævnte lednings etablering og vedligeholdelse påhviler Præstø amtsvejvæsen med 2/3 og Stege landsogn med 1/3."

Det fremgår af overenskomsten, at den ikke skulle tinglyses, men blot noteres i en vandløbsbog. Det betyder, at denne type dokumenter åbenbart har kunnet forsvinde for andre landsbyers vedkommende. D. 29.3.1961 blev der indgået en tilsvarende overenskomst vedrørende kloakeringen af Nøbølle (Negle). Af overenskomsten fremgår:

"Omkostningerne ved projektets gennemførelse betales af Stege landsogn med 51,3 % og Præstø Amts vejvæsen med 48,7 %."

Og

"Præstø amts vejvæsen forestår arbejdets udførelse snarest mulig..."

Sådanne overenskomster er blevet indgået især i sognekommunerne gennem årtier frem til kommunesammenlægningen. Det var den nødvendige fremgangsmåde for at skabe tilfredsstillende sanitære forhold også i de små bysamfund. Samarbejdet mellem amt og sognekommune var også nødvendigt for, at det overhovedet kunne lade sig gøre, at aflede spildevand til ledninger til afledning af vejvand. I den dagældende vejlovs § 102 stk. 3 var nemlig bestemt:

"Spildevand må ikke ledes ud på veje eller til disses grøfter eller ledninger. Anden tilledning af vand må kun finde sted med vejbestyrelsens tilladelse."

I Juristforbundets kommenterede udgave er anført:

"I miljøstyrelsens cirkulæreskrivelse nr. 153 af 22. juli 1976 gives der nærmere regler om administrationen af sager om afledning af vand fra veje. Det fremgår af de her givne oplysninger under pkt. 2.3., at landvæsensretter efter vandløbsloven har kunnet tillade, at der ledes vand fra omgivelserne til vejafvandingsanlæggene, selv om vejbestyrelsen har modsat sig at tilladelse blev givet, og at der ikke ved miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden er tilsigtet nogen materielle ændringer heri."

Det kan undre, at Vordingborg kommunes advokatfirma Horten, som jo markedsfører sig som ekspert på området overhovedet ikke har været opmærksom på denne problematik. Vejlovens § 102 stk.3. indebærer, at alle de tilslutninger, der er sket af spildevand på Møn til vejafvandingsledninger anlagt af Præstø Amts vejvæsen nødvendigvis må have foregået i forbindelse med en behandling i landvæsensnævn og for de større kloakeringers vedkommende med renseanlæg ved landvæsenskommissionens mellemkomst. Eksempelvis fremgår det af landvæsenskommissionskendelsen af 1. september 1967 vedrørende kloakering af Damsholte og Æbelnæs byer. Projektet indeholdt også et renseanlæg og her er amtets vejvæsen ikke kompetent og kunne derfor heller ikke stå for arbejdets udførelse. Kommissionen gør i kendelsen følgende bemærkning, jfr. vejlovens § 102 stk.3.:

"På mødet den 6.12.1961, hvor projekt 1. blev drøftet, bemærkede kommissionen, at den i princippet ikke havde noget imod, at der finder et samarbejde sted mellem Damsholte kommune og Præstø amtsråd således, at spildevandet føres til amtets ledninger."

I brev af 21.1.2014 skriver ingeniør Carsten Møller, Vordingborg kommune til Østmøn lokalråd:

"Disse ledninger blev overtaget af kommunen fra det tidligere Storstrøms Amt, da vejen blev nedgraderet til kommunal status. Amtet kan ikke have stået for et offentligt spildevandsanlæg, dette ville være at betragte som et privat ejet spildevandsanlæg."

Dette udsagn er ikke rigtigt. Det fremgår tydeligt, af f.eks. Tjørnemarkesagen, hvor Carsten Møller har præciseret, at den kloakering som blev foretaget af Præstø Amtsvejvæsen medførte, at kommunen her ikke har opkrævet tilslutningsbidrag i forbindelse med omkloakeringen af husspildevandet og afskæringen af spildevandet til Stege renseanlæg. Så det Carsten Møller og Thomas Christfort gang på gang har påstået er simpelthen lodret urigtigt.

Vordingborg Kommunes ingeniør Carsten Møller skriver da også i en mail af 18.6.2014 til advokatfirmaet Horten om kloakeringerne i 60'erne og 70'erne: **" Vi er blanke i forvaltningen på det område..."**

Sagen viser, at dette udsagn i enhver henseende er i fuld overensstemmelse med de faktiske forhold. Og det havde været en styrke for kommunen og for kommunens borgere, hvis kommunens administration fra starten havde erkendt, at den var fuldstændig blank på det område sagen drejede sig om, nemlig spørgsmålet om tilslutningsbidrag på ejendommene i Magleby.

Som bilag 3-00 er vedlagt overenskomst af 24.5.1956 vedrørende etablering af kloakledning over matr. nr. 4.a. Magleby I et notat udarbejdet af advokatfirmaet Horten d. 21.2.2014. beskrives overenskomsten således:

"Overenskomsten tillægger ejeren af matr. nr. 4.a Magleby, Magleby sogn ret til at lægge en ny ledning fra sognevejen til Risbækken ".

Det advokatfirmaet skriver er direkte lodret urigtigt. Det kan konstateres ved blot at læse overenskomsten, men advokatfirmaet går formentligt ud fra, at det er der overhovedet ikke nogen medlemmer af kommunalbestyrelsen, der vil gøre. I overenskomsten står der stik modsat advokatfirmaets tilkendegivelse:

"Gårdejer Svend Hansen giver som ejer af matr. nr. 4 a af Magleby sogn, Magleby kommune tilladelse til at lægge en ny mindst 20 cm ledning (D.S. 400 industrirør) fra sognevejen til Risbækken."

Altså det stik modsatte af det advokatfirmaet skriver. I en fortegnelse over landvæsensnævnets sager, der vedlægges som bilag 3-01 er overenskomsten også refereret. Heri står om anlæggets art:

"Kloakledning over Sv. Hansens mark."

Under rubrikken: "Matr.nr., by og sogn ejernavn" står:

"4a af Magleby (gdr. Svend Hansen) og Magleby kommune."

Igen en markant understregning, af, at det advokatfirmaet Horten har skrevet er direkte forkert. Som et andet eksempel som fremgår af bilag 3-02 er en sag fra 16.5.1957. Her står om anlæggets art: " kommunen giver de nævnte ejere tilladelse til tilslutning af kloakledning til km ny rørledning". Advokatfirmaet Horten har sammen med de ansatte i Vordingborg kommune gjort en stor indsats for at nedgøre kompetencen for de tidligere myndigheder, og at disse ikke kunne kende forskel på de forskellige ledninger og deres funktion. Bilag 3-01 og bilag 3-02 viser tydeligt, at landvæsensnævnet meget præcist ved, hvornår der lægges drænrør, hvornår vandløb rørlægges, og hvornår, der kloakeres.

Maglebysagen spillede en væsentlig rolle i tiden op til kommunalvalget d. 19.11.2013. De borgerlige partier lovede derfor vælgerne op til valget, at fik de flertal ville der blive gennemført en uvildig undersøgelse af påligningen af kloaktilslutningsbidraget. Partierne: Venstre, Dansk Folkeparti samt Det Konservative Folkeparti opnåede flertallet, og underskrev derfor en konstitueringsaftale, der vedlægges som bilag 5-3.

Konstitueringsaftalen indledes med:

"Partierne i det borgerlige/liberale valgforbund er enige om, at der er fem områder som skal prioriteres, således at ændringer kan træde i kraft umiddelbart efter, at den nye kommunalbestyrelse er tiltrådt."

Af det tredje punkt fremgår:

"Der laves en uvildig undersøgelse af tvister omkring kloaktilslutningsbidraget."

Allerede i februar 2014 afviste den nytiltrådte formand for teknik- og miljøudvalget Thomas Christfort at foretage den i konstitueringsaftalen fastsatte uvildige undersøgelse, med bemærkningen om, "at det var pengespild."

Men der var intet, der var ændret siden Thomas Christfort personligt underskrev konstitueringsaftalen. De borgerlige partiers valgløfte om en uvildig undersøgelse har givetvis fået flyttet nogle vælgerstemmer. Så effekten har med stor sandsynlighed været den, at der er flyttet et mandat og muligvis mere. Det vi her er vidende til, er således en grov vælgermanipulation, som i sig selv er med til at forstærke den i forvejen ret betydelige og velbegrundede " politikerlede."

Havde man i den private sektor på tilsvarende måde misligholdt sin underskrift i en vigtig aftale, havde det været ansvarspådragende. På et møde i kommunen d. 21.8.2014, forelagde borgmester Knud Larsen kom-

munens reaktion på, at kommunen i de tidligere spildevandsplaner fra 1977 og 1987 havde fastslået, at Magleby var fælleskloakeret, og at det var Møn kommune, der ejede kloakanlægget. Reaktionen kom i form af notater, der kvalitetsmæssigt til forveksling svarer til den beskrivelse den Cavling-prisvindende journalist Jesper Tynell giver i sin nye bog "Mørkelygten". "Embedsmænd fejlinformerer bevidst Folketinget."

Under mødet fremkom kommunens 1. viceborgmester Heino Hahn med en kort beskrivelse af en sag, som han opfattede som svarende til Maglebysagen. Heino Hahns ejendom skulle tilsluttes et offentligt spildevandsanlæg. Det var Heino Hahn ikke meget for, så han "gravede" dybt i sagen. Det viste sig under disse "opgravninger", at en tidligere ejer juridisk havde forpligtet ejendommen og dens efterfølgende ejere, til at ejendommen skulle tilsluttes det kommunale spildevandsanlæg såfremt kommunen måtte beslutte sig for at føre en spildevandsledning frem til ejendommen. Da Heino Hahn konstaterede dette frafaldt han sagen. Da Heino Hahns sag simpelthen handler om det fuldstændigt modsatte af det sagen i Magleby handler om, og da ingen beboere i Magleby ville have rejst en sag, hvis de havde været i samme situation som Heino Hahn, så understreger Heino Hahns bidrag det faktum, at der er ingen nedre kvalitetsmæssige grænser for at kunne blive valgt til en kommunalbestyrelse i Danmark. Det kan man så ud fra en demokratisk tilgang glæde sig over. Men det understreger samtidigt, hvor fortvivlende en situation borgerne kan komme i, med en politisk ledelse på dette niveau, når nu embedsmændene lyver og manipulerer for at fratage borgerne deres lovlige rettigheder.

4. Vordingborg kommunes spildevandsplan.

I kommunens spildevandsplan er i afsnit 8.3 **Plan for forbedret rensning af spildevand i det åbne land**. opstillet 3 kriterier for et påbud om forbedret rensning:

- Ejendommens afløbsforhold og udledningen skal være fastlagt.
- Ejendommens udledning skal bidrage til forurening af det omhandlede nedstrømsliggende vandområde.
- Der skal være dokumentation for, at det omhandlede nedstrømsliggende område er forurenede af spildevand i et omfang, der gør at det i vandplanen vedtagne mål for vandområdet ikke er opfyldt.

Man kan uden videre konstatere, at de nævnte 3 krav på ingen måde er opfyldt i forbindelse med omkløakeringen af husspildevand fra Magleby og i øvrigt vedrørende det åbne land. Den eneste reelle forurening på Østmøn, som i overbevisende grad er fuldstændigt dokumenteret er spildevandsudledningen fra Campingpladsen Møns Klint. Denne dokumenterede overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 30 stk.1 vil kommunalbestyrelsen i Vordingborg tilsyneladende ikke gøre noget som helst ved.

I Miljøbeskyttelseslovens § 30 stk.1 er bestemt:

"Hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt, herunder ikke opfylder eller tilgodeser de krav, der er fastsat efter § 28 og § 29, samt forudsætningen fastsat efter § 32, stk.5, kan tilsynsmyndigheden påbyde, at der foretages den nødvendige forbedring eller fornyelse af anlægget. Tilsynsmyndigheden kan endvidere ændre vilkår fastsat i en tilladelse efter § 28, hvis de tidligere fastsatte vilkår må anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige."

Vordingborg kommune har flere gange offentligt givet udtryk for, at de omfattende indgreb overfor borgerne var lovgivningsmæssigt dikteret. Dette udsagn er heller ikke rigtigt.

Helt grundlæggende er der i det danske demokrati vide rammer for, at de offentlige myndigheder, når det som her drejer sig om skønsprægede afgørelser kan benytte sig af den **sunde fornuft**.

I det følgende gennemgås en række eksempler på helt uforståelige, usammenhængende dele af spildevandsplanen, der også er udtryk for massive krænkelser af den forvaltningsretlige lighedsgroundsætning. Eksemplerne er på ingen måde udtømmende. Der er givetvis langt flere end dem, der er nævnt nedenfor.

4.1 Oddermosen

På bilag 3-1 er oplandsgrænsen for kloakeringen af sommerhusområdet Oddermosen vist. Det fremgår heraf, at den 4-længede gård i områdets sydvestlige hjørne ikke er medtaget, hvad der i enhver henseende er totalt uforståeligt. I det notat Niras d. 20.2.2009 udarbejdede som strategi for kloakering af ejendomme i det åbne land, fastslås at der skal ske kloakering, når en ejendom er tæt på ledningsanlæg. En ejendom kan ikke komme mere tæt på en kloakledning end denne 4-længede gård.

Den forklaring, der er på dette helt uforståelige forhold, hvor gården udleder sit spildevand direkte ud til en velbesøgt badestrand kan ikke forklares fagligt eller juridisk på nogen som helst måde. Skal man gætte på en forklaring, så virker det som om, at forklaringen må søges i private personlige relationer mellem beboerne på gården og nøglepersoner i kommunens administration.

I mail af 28.1.2013 fra Susanne Nilsson, Niras til ingeniør Carsten Møller Vordingborg kommune oplyser Susanne Nilsson bla.:

"Oddermose Strand har ikke været med tidligere. Vi har fået tegning, og får det ind i GIS. Ingen spørgsmål."

Dette skaber i sig selv tvivl om kvaliteten af spildevandsplanlægningen i Vordingborg kommune. Hvordan kan man som myndighed "glemme" så stort et område?

Der står i øvrigt videre i samme mail:

"Mht. renseanlæg under Vordingborg Spildevand har der i SPVplan 2009-2020 været nævnt Sandvig Havn Renseanlæg. Vi er enige med forsyningen i, at det ikke skal nævnes som et renseanlæg. (ej med i tabel 4-1), og derfor vil jeg også slette det. Sig til hvis I er uenige."

Denne bemærkning fører uundgåeligt til spørgsmålet om, dette også betyder at kommunen vil omgå lovgivningen for at kunne påligne tilslutningsbidrag? Eller hvad kan forklaringen være?

4.2 Sommerhusområdet Råbylille Strand

På bilag 3-2 er Råbylille Strand sommerhusområdets kloakopland vist. Sommerhusområdet omfatter ca. 500 sommerhuse. Det østlige område med 50-60 sommerhuse er ikke kloakeret men området ligger klos op ad det kloakerede område for den øvrige del af Råbylille Strand. Der er ingen faglig, miljømæssig eller juridisk begrundelse for, at den østlige del af sommerhusområdet ikke for længst er blevet kloakeret.

I Niras' notat af 20.2.2009 om strategi for ejendomme i det åbne land anføres som begrundelse for, at Råbylille Strand Øst som renseløsning skal have enkeltløsning, at "**der kun er sommerhuse**".

Denne begrundelse fortjener en gentagelse. Kommunalbestyrelsen i Vordingborg vil ikke kloakere Råbylille Strand Øst, fordi der kun er sommerhuse. Man bliver helt chokeret, når man læser dette. Hvad så med den resterende del af Råbylille Strand, der på helt samme måde består af sommerhuse, men som kommunen har tvangskloakeret? Det må så være en fejl, hvis der skal være rimelighed i begrundelsen for, at Råbylille

Strand Øst ikke kloakeres. En sådan form for politisk argumentation som er helt uden logisk sammenhæng svækker i den grad tilliden til og respekten for Vordingborg kommunes spildevandsplan.

4.3 Magleby

I Niras' strateginotat af 20.2.2009 har naturforvaltningen givet Magleby en relativ lav prioritet i forhold til vandoplandet. Kloakeringen begrundes med at Magleby er tæt på et planlagt ledningsanlæg.

Magleby ligger imidlertid ca. 2,5 km øst for Borre, og ligger dermed langt væk fra det eksisterende ledningsanlæg i denne by. Kommunen vil så afskære husspildevandet fra Magleby og vil derfor forlænge ledningen fra Borre. Men argumentet holder jo ikke. Såfremt borgerne i Magleby var blevet behandlet på samme måde som borgerne i andre landsbyer som eksempelvis Kraneled, der ligger mindre end 1 km fra ledningen i Busenevej, eller Ullemarke som ligger ca. 1 km fra ledningen i Klintevej, skulle husspildevandet heller ikke have været blevet separeret i Magleby. Argumenterne bliver nærmest anvendt som var det styret af et lykkehjul.

Med grundlag i omkloakeringen af husspildevandet i Magleby er det meget svært at se den miljømæssige og politiske sammenhæng i kommunens spildevandsplan.

Men først og fremmest forekommer det helt usandsynligt, at borgerne i Magleby og kommunens borgere i øvrigt vil komme til at opleve nogen som helst form for forbedring af vandmiljøet som følge af de samlede investeringer i Magleby som formodentlig vil nå op på 7-8 millioner kr. Hertil kommer så det samlede årlige vandafledningsbidrag som borgerne i Magleby skal betale, og som vil blive på ca. 400.000 kr. Alt sammen udgifter som borgerne i Magleby vil komme til at opleve, at de stort set intet som helst får for.

Det er en meget betydelig svaghed ved kommunens **spildevandsplan**, at den overhovedet ikke redegør for, om der efter kommunens opfattelse er nogle miljømæssige gener ved den nuværende spildevandsafledning, og slet intet om, hvordan man ville kunne måle de eventuelle miljømæssige forbedringer, som de mange millioner kr. skulle kunne resultere i.

Magleby spildevandsbelastning svarer efter kommunens spildevandsplan til spildevandsafledningen fra 150 beboere (150 PE).

Godt 2 km øst for Magleby ligger der imidlertid en næsten ti gange så stor forureningskilde, nemlig Campingpladsen Møns Klint (1300PE), som kommunen i sin spildevandsplan helt forbavsende intet som helst gør ved. Campingpladsen har sit eget private anlæg, der ligger nogle få meter fra Vrinskebæk, som spildevandet så løber ud i. Renseanlægget blev anlagt i 1991.

Hvis der skulle have været en fornuftig og sammenhængende miljøpolitik som grundlag for kommunens spildevandsplan, havde kommunen for Østmøns vedkommende først og fremmest koncentreret sig om, at afskære spildevandet fra langt den største spildevandsforurener campingpladsen. Denne afskæring ville have skabt et godt grundlag for at reetablere et af Møns og sikkert også Vordingborg kommunes mest værdifulde vandløb, nemlig Vrinskebæk. Vrinskebæk afvander stort set hele Høje Møn, og starter som et kildevæld. Vrinskebæk har efter danske forhold et udsædvanligt stort fald af størrelsesordenen 10 promille, og har med meget stor sandsynlighed været et meget værdifuldt vandløb før campingpladsens etablering engang i 50'erne, med en usædvanlig og værdifuld rentvandsfauna. Som følge af campingpladsen fremtræder Vrinskebæk i dag stærkt forurenede.

4.4 Stavreby

En anden fuldkommen absurd forskelsbehandling, finder vi på Jungshoved i landsbyen Stavreby. Denne forskelsbehandling er et karakteristisk eksempel på, hvor forskelligt borgerne behandles i Vordingborg kommune.

Den daværende Præstø kommune vedtager en lokalplan for Stavreby i oktober 2005. Lokalplan nr. 64. I denne lokalplan er på side 8 bestemt:

"Kloak

Lokalplanområdet kloakeres efter år 2008 jf. spildevandsplan 2003 - 2008."

I marts 2013 vedtager Vordingborg kommunalbestyrelse en såkaldt bonuslokalplan for den største af ejendommene i Stavreby: den tidligere præstegård på Stavreby Strandvej 4. Det er lokalplan L 04.07.01 - Hotel og kursted på præstegården i Stavreby. Lokalplanforslaget giver mulighed for etablering af en restaurant til 80 personer, samt hotel med 40 sengepladser. Den maksimale spildevandsudledning fra den nedlagte præstegård vil derfor svare til spildevandsudledningen fra hele den resterende landsby. Med lokalplanen trækker kommunalbestyrelsen præstegården ud af kloakoplandet og i bonuslokalplanen står om hotel og kurstedet herefter følgende:

"Arealet er uden for eksisterende eller planlagt kloakering i følge spildevandsplan 2009 - 2020. Der er ikke krav om yderligere rensning for ejendommen, ud over mekanisk rensning."

Som det fremgår af figur 4, hvor bonuslokalplanen er vist ligger præstegården i landsbyens vestlige del. Ejendommen går ned til Bøgestrøm, som det rensede spildevand svarende til halvdelen af spildevandet fra Stavreby så løber ud i. Samtidig med arbejdet med bonuslokalplanen konstaterer en anden afdeling af kommunens forvaltning, at den aktuelle spildevandsafledning er miljømæssigt uforsvarlig. Det orienteres kommunalbestyrelsen meget betegnende overhovedet ikke om.

D. 26.2.2013 skriver Vordingborg kommune således følgende til hotel- og kursusstedet:

"Vordingborg kommune vurderer på baggrund af alle de foreliggende oplysninger, at det nuværende spildevandsanlæg på jeres ejendom ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt."

Og

"I henhold til miljøbeskyttelseslovens § 30 stk.1 meddeler Vordingborg kommune hermed påbud på ejendommen Stavreby Strandvej 4, 4720 Præstø om, at der etableres et spildevandsanlæg som fungerer miljømæssigt forsvarligt. Dette vil sige, at der etableres et spildevandsanlæg, der som minimum er dimensioneret til at kunne behandle den maksimale spidsbelastning fra samtlige spildevandsproducerende aktiviteter på ejendommen."

Nogle få uger senere d. 14.3.2013 vedtager kommunalbestyrelsen en bonuslokalplan, hvor ejendommen godkendes til hotel- og kursusvirksomhed, med den konsekvens at spildevandsafledningen 2 eller 3 doubles, men uanset det, så fastslår bonuslokalplanen, at kommunen ikke stiller yderligere krav til spildevandsrensningen end mekanisk rensning. Det hænger i den grad ikke sammen, det der foregår i Vordingborg kommune.

Bonuslokalplanen forekommer endvidere at være i klar modstrid med de retningslinier staten har fastsat i sin vandplan - Hovedopland Østersøen.

Staten har fastsat nogle retningslinier for myndighederne administration af miljølovgivningen, således at:

"1) Ved meddelelse af tilladelser og godkendelser samt andre aktiviteter, der påvirker vandets tilstand i Ho-vedopland Østersøen gælder følgende retningslinier...:

2) Der må ikke gives tilladelse til øget direkte eller indirekte forurening af overfladevand, med mindre det vil medføre en øget forurening af miljøet som helhed, hvis tilladelse ikke gives, eller tilladelse kan begrundes i væsentlige samfundsmæssige forhold."

Da bonuslokalplanen vil forøge den nuværende spildevandsudledning med en faktor 10, så kan Vordingborg kommune ikke uden at overtræde statens vandplan give tilladelse til denne forøgelse af spildevandsudledningen til Bøgestrøm.

4.5 Campingpladsen Møns Klint

Det fremgår af lokalplan nr. 112, Camping Møns Klint som kommunalbestyrelsen vedtog d. 28.1.2010 at:

"Lokalplanområdet er beliggende i kommunens største og mest særegne naturområde, af både lokal, national og international betydning."

Vedrørende miljøforhold der berøres af planen fremgår:

"Væsentlig påvirkning. Screeningen af lokalplanen har vist, at vandløbet i området påvirkes væsentligt af spildevandet fra campingpladsen og udvidelsen af campingpladsens aktiviteter forøger denne påvirkning. Det er vurderet, at påvirkningen er væsentlig, da vandløbet i den nuværende situation ikke opfylder kvalitetskravet."

I redegørelsen for lokalplanen anføres:

"Nærværende lokalplan nr. 112 skal åbne mulighed for, at Camping Møns Klint kan gives nogle udviklingsmuligheder, der rummer tilbud om tidssvarende overnatningsmuligheder og ferieophold, der retter sig mod et publikum, der værdsætter området storslåede naturgivne kvaliteter."

Og:

"Lokalplanen indeholder bestemmelser om, at der kan opføres samlet set indtil 26 campinghytter. Da de 11 hytter allerede er opført, kan der opføres 15 nye hytter indenfor byggefelterne til hytteområder, som fremgår af kortbilag 5."

Det fremgår videre af redegørelsen vedrørende miljøvurdering:

"Af miljøvurderingen fremgår det, at campingpladsen i dag giver spildevandsproblemer som gør, at miljømålsætningen i vandløbet som modtager spildevandet ikke overholdes. Det betyder, at de af lokalplanens aktiviteter, som medfører ændret eller øget spildevandsudledning eller ændringer i det eksisterende spildevandsanlæg, skal godkendes inden aktiviteten kan tages i anvendelse. En godkendelse af aktiviteter, som øger eller ændrer spildevandsmængden, vil kræve en forbedring af spildevandsrensningen fra Møns Klint Camping."

Det fremgår endvidere at:

"Campingpladsen har eget rensningsanlæg. Anlæggets kapacitet er 1.300 PE, og den beregnede belastning er opgjort til 1.300 PE."

En besigtigelse af campingpladsen i pinsen 2014 tyder desuden på, at campingpladsen overbookes. Det var mange, der udtrykte irritation og også vrede over, at man var pakket sammen som "sild i en tønde."
Som bilag 4-1 er vist en side i Camping Møns Klints brochure. Det fremgår heraf, at:

"Vi har også 11 familiehytter med eget toilet og bad, smukt placeret i terrænet på campingpladsen og 6 skovhytter."

De 6 skovhytter er opført på grundlag af lokalplan nr. 112. i lokalplanens byggefelt C. Det fremgår endvidere af lokalplanens bilag 3: Bindinger/beskyttelsesinteresser, at de 6 skovhytter alle er placeret indenfor fortidsminde beskyttelseslinjen.

Det fremgår endvidere, af luftfotografierne af campingpladsen samt fotografiet af den eksisterende servicebygning, at det areal som skovhytterne er opført på, har været et grusbelagt areal, formentlig arbejdsareal for servicebygningen. De 6 skovhytter er derfor en nettoudvidelse af campingpladsens kapacitet.

Som bilag 4-2 er vedlagt sag nr. 101 på Møn kommunes tekniske udvalgs møde d. 2.3.1992.

Det fremgår heraf, at campingpladsens samlede areal er 13,22 ha, hvilket svarer til ca. 660 pladser, men pladsen har haft tilladelse til at betjene ca. 400 enheder. Denne kapacitet svarer også til, at der i redegørelsen for lokalplan nr. 112 er oplyst: *"Campingpladsen indeholder i alt 400 pladser."*

Dette rejser selvsagt spørgsmålet, hvordan kontrollerer myndighederne, at Camping Møns Klint ikke overtræder den tilladte kapacitet på 400 pladser. Dette kunne i sig selv være en del af begrundelsen for, at spildevandsrensningen er miljømæssigt uforsvarlig.

Det fremgår af dagsordenen, at Camping Møns Klint ulovligt har anlagt et spildevandsfilter, altså selvtægt på ejendommen matr.nr. 12. a, Magleby by. Sagen handlede derfor om en lovliggørelse af et ulovligt etableret anlæg. Dette spildevandsfilter som ingeniørfirmaet Niras senere i spildevandsplanen har omdøbt til **Perkolationsanlæg**, skulle etableres fordi miljømyndighederne krævede en videregående spildevandsrensning.

Bilag 4-3 viser plan af campingpladsens nedsivningsanlæg, mens bilag 4-4 viser snit i nedsivningsanlægget, som kun består af 10 cm sandmuld, samt 20 cm grovsand. Kommunen er blevet forespurgt om filtermaterialet er blevet rensat eller udskiftet. Kommunen har oplyst, at det er kommunen ikke bekendt med. Så alt tyder på, at Camping Møns Klints nedsivningsanlæg overhoved ikke er blevet vedligeholdt gennem de mere end 20 år, det har eksisteret.

Som bilag 4-5 er vedlagt analyseresultaterne for ind- og udløb for nedsivningsanlægget fra 8.8-9.8.2013. Det fremgår af analyserne, at nedsivningsanlægget overhovedet ikke reducerer indholdet af total-fosfor, og bundfald efter 2 timer, mens indholdet af total-kvælstof reduceres med 70 %.

Det fremgår af spildevandsplanen, at de fremtidige renskrav til spildevandsrensningen skal føre til at det rensede spildevand ikke må have et forureningsindhold, der overstiger:

- Biologisk iltforbrug < 10 mg/l.
- Total-kvælstof < 6 mg/l.
- Total-fosfor < 0,5 mg/l.
- Udledningen fra nedsivningsanlægget for Camping Møns Klint som ledes ud til Vrinskebæk overskred ovennævnte grænseværdier d.8.8.-9.8.2013 med følgende

- Biologisk iltforbrug med 6,4 gange.
- Total-kvælstof med mere end 16 gange.
- Total-fosfor med mere end 30 gange.

Spildevandet fra Camping Møns Klint ledes således nærmest urensset ud i Vrinskebæk.

Analyseresultaterne for de sidste 10 år viser det samme som det der fremgår af bilag 4-5. Som eksempel er vist bilag 4-6 for perioden 9.8.-10.8.2010.

Som bilag 4-7 er vist et sæt analyseresultater fra Stege renseanlæg, som er miljømæssigt og lovgivningsmæssigt tilfredsstillende.

Camping Møns Klint har ikke forbedret rensningen af spildevandet således som virksomheden i henhold til lokalplan nr.112 var forpligtet til forud for opførelsen af de 6 skovhytter.

Kommunalbestyrelsen på Møn og senere Vordingborg har i hvert fald i de sidste 40 år meget groft overtrådt de forpligtelser kommunalbestyrelsen har i henhold til miljøbeskyttelseslovens § 30 stk.1, der fastsætter:

"Hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt, herunder ikke opfylder eller tilgodeser de krav, der er fastsat efter § 28 og § 29, samt forudsætninger fastsat efter § 32, stk.5, kan tilsynsmyndigheden påbyde, at der foretages den nødvendige forbedring eller fornyelse af anlægget. Tilsynsmyndigheden kan endvidere ændre vilkår fastsat i en tilladelse efter § 28, hvis de tidligere fastsatte vilkår må anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige."

Som det fremgår af afsnit 4.4. Stavreby, kan Vordingborg kommune godt finde ud af at anvende påbudsbestemmelsen i miljøbeskyttelseslovens § 30 stk.1. En gennemgang af sagerne omkring Camping Møns Klint er, hvis man da er tilhænger af et retssamfund og lighed for loven, meget forstemmende. Som bilag 4-7-2 er vedlagt brev af 16.5.1980 af Storstrøms amtskommune vedrørende Camping Møns Klint. I brevet står:

"Amtsrådet skal hermed meddele en dispensation fra de sanitære bestemmelser i campingreglementet således, at campingpladsen frem til d. 12.5.1985 må anvendes til 1200 personer svarende til 400 campingenheder."

Af det medsendte registreringsskema (vedlagt som bilag 4-7-3) står:

"Tilladelse i henhold til sommerhuslovens § 2: Boligmin., den 7.10.1973. Disp. 12.5.1980 kap. max. 400 enheder indtil den 12.5.1985."

Denne dispensation er åbenbart ikke blevet fornyet, og det vil sige, at campingpladsen er blevet drevet ulovligt siden 12.5.1985. I et brev af 20.10.1986 fra Storstrøms amtsråd til Møn kommune, fastslår amtsrådet:

"At Møn kommune ikke lever op til dens lovbundne forpligtelser som tilsynsmyndighed med private spildevandsanlæg. Udvalget vedtog at indskærpe Møn kommune, at kommunen i fremtiden skal opfylde sine tilsynsforpligtelser som anført i miljøministeriets cirkulære af 10. maj 1985, kapitel 2.2 og 2.4 om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven."

Som bilag til brevet var vedlagt et 6-sides notat af 6.10.1986 vedrørende afløbsforhold for campingplads "Møns Klint." Notatets side 2 vedlægges som bilag 4-7-4. Heraf fremgår:

"Under tilsyn med forureningstilstanden i afløbet fra Huno sø i sommeren 1985 måtte det konstateres, at forureningstilstanden i vandløbet nedstrøms udløbet fra Møn Camping var uacceptabel. Forureningstilstanden"

den var forureningsgrad 4. Neden for udløbet var der over en længere strækning store aflejringer af spildevandsslam m.m."

På notatets side 4 (bilag 4-7-5) skriver amtskommunen videre:

"Klintholm Gods Campingplads er - efter sukkerfabrikken og rensningsanlæggene i Stege-Lendemarke og Bogø - Møn kommunes fjerdestørste udleder af spildevand. Alligevel blev der hverken fra tilsynsmyndighedens side, Møn kommune, eller fra driftsansvarliges side foretaget de fornødne og lovpligtige kontrolundersøgelser."

Hele sagen om spildevandsafledningen fra Camping Møns Klint er fra i hvert fald 1973 en eneste lang gennemgang af omfattende overtrædelser af miljølovgivningen. Overtrædelser som Møn kommune og senere Vordingborg kommune i alt væsentligt fuldstændigt har forholdt sig passivt til. I 2011 sker der dog noget. Camping Møns Klint udarbejder forslag til en udbygning af det eksisterende stort set virkningsløse renseanlæg. Dette kræver en dispensation fra den gældende fredningskendelse. Dette opnår campingpladsen med en kendelse af 1.9.2011. Kendelsen er imidlertid baseret på to meget væsentlige forkerte oplysninger, som Vordingborg Kommune meddelte fredningsnævnet. Den ene forkerte oplysning er, at det er økonomisk urealistisk at sende campingpladsens spildevand de ca. 2 km mod vest for at blive tilsluttet kommunens spildevandsanlæg i Magleby.

Dette fremgår direkte af en vurdering som Vordingborg kommunes rådgiver COWI har udarbejdet. Den anden løgn er, at grunden til at Vordingborg kommune ikke har kunnet benytte miljøbeskyttelsesloven overfor de omfattende forureninger som Campingpladsen forårsagede var, at Storstrøms amtsråd som indtil d.1.1.2007 var tilsynsmyndighed havde misligholdt denne forpligtelse. Dette forhold ville efterfølgende vanskeliggøre det for Vordingborg Kommune at skulle meddele påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 30 stk.1.

Det fremgår tydeligt af ovennævnte beskrivelse, at denne påstand også i den grad er løgnagtig. Efter at fredningsnævnet har lagt disse forkerte og vildledende oplysninger til grund og afsagt en kendelse d. 1.9.2011 sker der slet ingen ting i den følgende tid. Godsejer Peter Scavenius foretager sig ingenting, og Vordingborg kommune foretager sig heller ikke noget, selvom der klages over forureningstilstanden i Vrinskebæk som kommunen besigtiger i sommeren 2012.

Efter naturbeskyttelseslovens § 66 stk.2 bortfalder en fredningskendelse, hvis den ikke er udnyttet inden for en tidsfrist på 3 år. Tidsfristen kan ikke forlænges. På grund af den helt enestående passivitet som Vordingborg kommune har udvist, i en meget omfattende forureningssag, er fredningskendelsen bortfaldet. Det er igen en understregning af den helt utrolige mangel på respekt for vor lovgivning, Vordingborg kommune på denne måde demonstrerer.

På dette grundlag er det totalt uforståeligt, at Vordingborg kommunalbestyrelse går så voldsomt frem i Magleby, hvor der ikke foreligger blot antydning af dokumentation af, at den tidligere spildevandsafledning var miljømæssig uforvarselig, samtidig med at kommunen år efter år direkte modtager informationer om, at spildevandsrensningen af spildevandet fra Camping Møns Klint i enhver henseende er groft miljømæssigt uforvarselig.

5. Lovgivning

Med miljøreformen af 1973 blev der sat gang i omfattende kloakerings- og renseanlægsprojekter. Projekterne og deres finansiering gav gennem 70'erne og 80'erne anledning til mange konflikter mellem lodsejere og kommunalbestyrelser. Et af de næsten uløselige problemer, var de konflikter der opstod, når en kommune

ville gennemføre en omkloakering og/eller afskæring af spildevandet fra et bysamfund, borgerne allerede opfattede som kloakeret. Den gang var der ikke en øvre grænse for, hvor store tilslutningsbidragene kunne blive (udover at dække de faktiske udgifter) og man kunne også blive opkrævet flere forskellige tilslutningsbidrag som; moderniseringsbidrag, renseanlægsbidrag, separeringsbidrag, afskæringsbidrag. Der var sådan set ingen grænser. Alt dette gav anledning til en voldsom belastning af både domstole og de administrative klageinstanser.

Daværende miljøminister Per Stig Møller fremsatte derfor d.23.1.1992 forslag til ændring af lov om betalingsregler for spildevandsanlæg.

Loven indeholdt bl.a. en ny § 2 stk.1. med følgende indhold:

"Der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag fra ejendomme, der er tilsluttet eller har betalt tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg jf. § 3 stk.3."

Det medførte, at ejerne af ejendomme, der var tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, blev fritaget for at betale tilslutningsbidrag uanset om der tidligere var betalt tilslutningsbidrag for ejendommen, eller der ikke var.

Miljøministeren knyttet følgende bemærkninger til bestemmelsen.:

"Det vil kun dreje sig om ganske enkelte ejendomme, der fritages for tilslutningsbidrag, og bestemmelsen vil have marginal betydning for de samlede indtægter, der i øvrigt tilgår kloakforsyningen."

Baggrunden for den nye § 2 stk.1 er, at det efter den lov om betalingsregler, der blev besluttet i 1987 havde vist sig vanskeligt for forsyningsselskaberne at afgøre, hvorvidt en ejendom tidligere havde betalt til et offentligt spildevandsanlæg, da betalingerne kunne være foretaget mange år tilbage. Det må derfor antages, at forsyningsselskaberne har ønsket at undgå diskussioner, om hvorvidt der allerede var betalt. Med indførelsen af § 2 stk.1 blev det derfor lettere at afgøre, hvem der var fritaget for at skulle betale tilslutningsbidrag. Loven af 1992 indførte desuden et loft over tilslutningsbidragenes størrelse.

Der var en række kommuner der protesterede mod den nye bestemmelse i § 2 stk.1. Således skrev Ebeltoft byråd d. 25.3.1992 bl.a følgende til Folketingets miljø- og planlægningsudvalg:

"Lovforslaget lægger herudover, som en væsentlig ændring, op til, at der fremover ikke skal betales tilslutningsbidrag til hovedkloakker og renseanlæg."

Hidtil har det været sådan, at alle i princippet har skullet betale for deres egen andel af anlægsudgifterne til disse anlæg i form af et (solidarisk) tilslutningsbidrag til kloakforsyningen.

Ved at fjerne dette bidrag, vælter man faktisk bidraget, herunder etableringsudgifter, forrentning og afskrivning af nødvendig reservekapacitet m.v. til fremtidig tilsluttede, over på de ejendomme og virksomheder, der i dag er tilsluttede og som har betalt til hovedkloakker og renseanlæg.

Dette er hverken retfærdigt, rimeligt eller solidarisk, men det er selvfølgelig lettere at administrere."

Den daværende Ebeltoft kommune havde en relativ stor andel af sine fastboende bosat i landsbyer, der på samme måde som Magleby havde fået etableret en fælles kloakledning som ejendommene i takt med installation af WC havde fået en myndighedsgodkendelse til at tilslutte sig. § 2 stk. 1 i den nye lov ville derfor i Ebeltoft kommune indebære en dramatisk reduktion i de tilslutningsbidrag, der kunne opkræves. Argumentet påvirkede imidlertid ikke Folketinget, der vedtog § 2 stk.1 som foreslået.

Den 18.12.1996 fremsatte daværende miljøminister Svend Auken et lovforslag om ændringer af loven om betalingsregler. En væsentlig ændring var, at tilslutningsbidragene nu skulle standardiseres over hele landet, og fremadrettet indexeres. Ministeren gav standardtilslutningsbidraget denne bemærkning:

"Ved at indsætte et standardbidrag vil man kunne forenkle regelsættet, lette administrationen i kommunerne og sikre ensartede regler i hele landet. Man vil endvidere udvide det solidariske princip i loven og gøre reglerne lettere at forstå og mere gennemskuelige for borgerne, hvorved kommunerne, tilsynsrådene og domstolene må antages at blive sparet for en del sagsbehandling."

I 2012 udgav Brian Jacobsen en meget grundig redegørelse for problemstillingen i bogen: Spildevandsforsyningsselskabernes mulighed for opkrævning af tilslutningsbidrag.

Brian Jacobsen formulerer følgende klare konklusion:

"I forhold til opkrævningen af tilslutningsbidrag kan det konkluderes, at loven om betalingsregler efterlader begrænsede muligheder for opkrævning af tilslutningsbidrag. Som retspraksis illustrerer, skal der kun lidt til, for at en ejendom anses for at være tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg med den konsekvens, at der ikke kan opkræves tilslutningsbidrag. Det afgørende kriterium, for om en ejendom ved nykloakering skal anses for tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg og dermed ikke skal betale tilslutningsbidrag, er, om forsyningen (tidligere via sognerådet) har været involveret i det oprindelige kloakeringsprojekt. Såfremt forsyningen har været involveret i det oprindelige kloakeringsprojekt, skal ejendommen anses som tilsluttet et offentligt spildevandsanlæg, og der kan ikke opkræves tilslutningsbidrag ved kloakering. Hvis det er tvivlsomt, om forsyningen har været involveret i det oprindelige kloakeringsprojekt, og det dermed er usikkert, om spildevandsanlægget kan karakteriseres som privat eller offentligt, kan det konkluderes, at anlægget må anses som offentligt, såfremt forsyningen har ageret, som om forsyningen havde ansvaret for anlægget."

6. Vordingborg kommunes argumentation.

Der har været en betydelig debat med kritik af kommunen i forbindelse med Maglebysagen gennem længere tid. Det betød, at der i forbindelse med udarbejdelse af konstitueringen blev indgået en konstitueringsaftale (Bilag 5-3) efter kommunalvalget d. 19. november 2013. Aftalen indeholdt 6 punkter, hvor Maglebysagen direkte indgik:

"Kloakplaner og vandafledning skal vurderes nøje. Vi skal naturligvis overholde overordnede planer for beskyttelse af miljøet men vi skal ikke i kommunen "overimplementere" planerne med større udgifter for borgere og virksomheder til følge. Fremtidige tiltag skal sikre, at vi får "mest muligt miljø" for pengene: det er positivt, at der allerede er enighed om nedsættelse af vandafledningsbidraget. Der laves en uvildig undersøgelse af tvister omkring kloaktilslutningsbidraget."

Kommunalbestyrelsen har fundet at konstitueringsaftalen er så væsentlig for borgerne, at aftalen kan læses på Vordingborg kommunes hjemmeside. Såfremt kommunalbestyrelsen rent faktisk havde udarbejdet spildevandsplanen i overensstemmelse med disse synspunkter, havde proportionalitetsprincippet været opfyldt, og så havde kommunalbestyrelsen helt givet ikke besluttet at omkloakere og afskære husspildevandet fra Magleby.

Konstitueringsaftalen er på dette punkt i direkte uoverensstemmelse med de betragtninger advokatfirmaet Horten gør i et notat af 23.7.2014. Med hensyn til den aftalte uvildige undersøgelse gælder, at den trods den meget klare aftale indtil videre ikke er gennemført.

Til Sydsjællands Tidende d. 12.2.2014 refereres Kommunens formand for teknik- og miljøudvalget Thomas Christfort om denne aftalte "uvildige undersøgelse". Den uvildige undersøgelse som er lovet i konstitueringen er ifølge udvalgsformanden allerede lavet i forbindelse med kommunens engagement med advokatfirmaet Horten i Hellerup. Et firma som de fleste kommuner benytter sig af, når de skal have "uvildige" undersøgelser af problematiske byggesagsforhold.

Selve redegørelsen fra advokaterne fylder lige under fire sider og blev lavet tilbage i juni 2013.

Dette udsagn efterlader naturligt spørgsmålet: *Hvorfor har kommunalbestyrelsen så aftalt en uvildig undersøgelse et halvt år efter, at der er lavet en undersøgelse som Thomas Christfort mener, er undersøgelsen?*

Det giver simpelthen ikke mening.

Bilag 4-7-1 er en mail af 18.6.2014 fra advokat Klavs Gravesen, som er partner i advokatfirmaet Horten og leder af den afdeling, der har udarbejdet de notater som kommunen har bestilt i sagen. Klavs Gravesen er blevet bedt om at dokumentere de mange udokumenterede påstande som er indeholdt i Hortens notat af 27.6.2013. Klavs Gravesen oplyser, at det pågældende notat:

"har en generel karakter og er i øvrigt sammenhængende med øvrig rådgivning, vi har givet kommunen. Notatet forholder sig derfor ikke til de konkrete forhold, du nævner i din redegørelse, og dem kan vi ikke kommentere på."

Klavs Gravesen fastslår således, at det generelle notat af 27.6.2013 ikke handler konkret om Magleby.

Det rejser så spørgsmålene: Hvordan kan udvalgsformand Thomas Christfort så sige om det pågældende notat, at det er den såkaldt uvildige undersøgelse af forholdene i Magleby, som efterfølgende blev aftalt i konstitueringsaftalen?. Det rejser også spørgsmålet: Hvordan kan Vordingborg kommune som myndighed i et land, der beskriver sig som et retssamfund afvise borgernes indsigelser mod påligningen af tilslutningsbidrag ved at henvise til et juridisk notat, der intet som helst konkret har med forholdene i Magleby at gøre?

Kommunens argumentation har som beskrevet slingret en del. Kommunen har i en periode hævdet, at ledningsanlægget gennem Magleby var privat. Kommunens ingeniør Carsten Møller har således til Sydsjællands Tidende d. 12.2.2014 udtalt:

"Folk har koblet gamle afløb på. Det ser man typisk i mange af de mindre byer." og " En tilslutning er ikke det samme som at være offentligt kloakeret. Det kræver nemlig, at kommunens folk har vedligeholdt ledningen og accepteret tilslutningen. Det er ikke vores folk, der har vedligeholdt den tidligere, så det siger ikke noget om ejerskabet."

I Vordingborg kommunalbestyrelses redegørelse til statsforvaltningen af 12.9.2013 gives der en nærmest diametralt modsat oplysning. Kommunalbestyrelsen skriver således:

"Det er således fastholdt fra kommunens side, at Magleby ikke før har været offentligt kloakeret. At ejendomme har afledt deres spildevand fra bundfældningstankene til en offentlig ledning i vejen (vedligeholdt af kommunen som lodsejer), er ikke ensbetydende med, at de er offentligt kloakeret."

Hermed fastslår Vordingborg kommunalbestyrelse således overfor statsforvaltningen:

- 1. Vordingborg kommune ejer de pågældende ledningsanlæg.**
- 2. Vordingborg kommune har vedligeholdt og vedligeholder ledningsanlæggene.**

3. Ledningsanlæggene er offentlige.

Advokatfirmaet Horten har d. 27.6.2013 produceret et ca. 4 - sider langt notat med overskriften: Typeproblestillinger ved tilslutning af ejendomme i det åbne land. Som overskriften understreger drejer det sig om en helt generel beskrivelse, og de konkrete forudsætninger og forhold i Magleby er overhovedet ikke nævnt med et eneste ord.

Advokatfirmaet angiver i sin indledning om det arbejde som Vordingborg Spildevand har bestilt:

"Spildevand har i forbindelse med kloakeringen lagt til grund, at ejendommene ikke tidligere har været tilsluttet Spildevands kloakanlæg eller et offentligt spildevandsanlæg i henhold til tidligere regler. Spildevand har derfor også lagt til grund, at Spildevand som altovervejende udgangspunkt er berettiget og forpligtet til at opkræve tilslutningsbidrag."

Dette bestillingsarbejde har kostet borgerne i Vordingborg kommune ca. 30.000 kr.

Advokatfirmaet henviser til en sag som sluttede i Højesteret vedrørende landsbyområdet Soderup Øst i Tølløse kommune (Ufr 2004,2087 H). Denne sag drejede sig om et rørlagt vandløb som de omkringliggende ejendomme uden myndighedsbehandling havde sluttet deres spildevand til. Her fastslog Højesteret, at kommunen var berettiget til at opkræve tilslutningsbidrag.

Det er imidlertid meget karakteristisk for kvaliteten af det bestillingsarbejde som advokatfirmaet Horten har udført, at firmaet bevidst helt undgår at referere til de domme, hvor udfaldet har været stik modsat.

Der skal henvises til tre eksempler:

I U 2003.1002H (MAD 2003.168H) havde Ramsø kommune (nu Roskilde kommune) i forbindelse med en ny kloakering opkrævet tilslutningsbidrag for flere grundejere. Højesteret fastslog bl.a.:

"Uanset om spildevandsanlægget i 1939 måtte være etableret som et privat anlæg, findes kommunen ikke nu at kunne påberåbe sig, at procedureforskrifter for anlæggets overgang til offentligt anlæg ikke er overholdt. På denne baggrund finder Højesteret, at anlægget er et offentligt spildevandsanlæg. Kommunen har derfor ikke været berettiget til at opkræve tilslutningsbidrag." Det fremgår af dommen, at der blev fremlagt to BBR meddelelser. "

Af BBR-ejermeddelelserne fremgår, at der er " afløb til offentligt spildevandsanlæg."

Ramsø kommunens kommuneingeniør Erik Sall har som vidne forklaret vedrørende spildevandsanlæggets retlige status:

"Dette spørgsmål er blevet aktuelt, i forbindelse med, at der fra 1. januar 1988 ikke længere kan opkræves tilslutningsbidrag for ejendomme, som er tilsluttet eller har betalt tilslutningsbidrag til et offentligt spildevandsanlæg. Det gamle anlæg i Søster Svenstrup var i princippet blot bunden af en grøft, som var rørlagt, hvor lodsejerne kunne tilslutte sig via en septiktank. Af praktiske grunde har det været amtsvejinspektøren, der i sin tid forestod etableringen af anlægget, og ligeledes af praktiske grunde har det stedsse været kommunens tekniske forvaltning, der har forestået driften og vedligeholdelsen af anlægget."

Og.

"Kommunen har imidlertid ikke opkrævet vandafledningsbidrag i Søster Svenstrup, som følge af at vedligeholdelsesudgifterne var så små, at det ikke administrativt var ulejligheden værd at opkræve dem, og kom-

munen har udskiftet betydelige rørstrækninger i byen og har udbygget rensningsanlægget ligeledes uden at opkræve udgiften hos lodsejerne."

Kommuneingeniør Erik Sall henleder til slut i sin redegørelse opmærksomheden på, at der er åbnet mulighed for, at en række lodsejere langs Svenstrupvejen kan tilsluttes anlægget. Det skaber en meget vanskelig situation. Hvis anlægget i Søster Svenstrup erklæres offentligt, bliver det "gratis" for byen at blive kloakeret, hvorimod de "sagesløse" beboere langs Svenstrupvejen skal betale.

Denne argumentation fra en ledende embedsmand er meget interessant. Han er således helt uenig med formålet med og indholdet af en lovgivning, og han beslutter derfor aktivt at arbejde for at overtræde en væsentlig bestemmelse i lovgivningen. Disse forvaltningsmæssige omgørelser af Folketingets beslutninger er sandsynligvis både ret almindelige og i vækst.

Det fremgår endvidere af dommen, at miljøstyrelsen har afgivet en udtalelse i sagen d. 27.juni 1996. Miljøstyrelsen udtaler bl.a.:

"I den konkrete sag om Søster Svenstrup synes det vanskeligt på baggrund af de på nuværende tidspunkt fremkomne gamle sagsakter af fastslå anlæggets status. Det fremgår imidlertid af det fremsendte, at anlægget i spildevandsplan for Ramsø kommune, status 1989 er anført som kommunalt anlæg. Det fremgår desuden, at Ramsø kommune gennem årene har anset spildevandsanlægget for et offentligt anlæg. Anlægget er desuden i BBR-ejermeddelelser fra Ramsø kommune anført som "afløb til offentligt spildevandsanlæg".

Der er ingen oplysning om, hvorvidt Ramsø kommune gennem årene har opkrævet vandafledningsbidrag. Miljøstyrelsen må på baggrund af de foreliggende oplysninger anse anlægget for et offentligt spildevandsanlæg." Sådan endte sagen også i højesteret, og de argumenter miljøstyrelsen lægger til grund svarer fuldstændigt til forholdene i Magleby.

I U 2008.229/2H blev nogle ejere af ejendomme i Egebjerg kommune (nu Svendborg kommune) i forbindelse med anlæg af en ny hovedkloakledning i 1997-98 opkrævet tilslutningsbidrag for den nye ledning. Her underkendte Højesteret også kommunens påligning af tilslutningsbidrag med bl.a. følgende begrundelse: " Som anført af landsretten kan det forhold, at kommunen fejlagtigt har opfattet anlægget som privat og givet udtryk for denne opfattelse over for andre i forbindelse med afgivelse af meddelelser om ejendomsoplysninger, i spildevandsplaner og i byggetilladelser, ikke føre til, at anlægget skal anses for privat." Dommen vedlægges som bilag 4-8.

Som bilag 4-9 vedlægges dom fra Vestre Landsret: V.L.D. 19. april i anke 3, afd. B-0699-00. Dommen vedrører en sag fra den daværende Sundeved kommune, nu en del af Sønderborg kommune. Dommen indeholder en række elementer som også er relevante for Magleby sagen. Det fremgår af sagen, at det daværende tilsynsråd for Sønderjyllands amt bad miljøstyrelsen om en vejledende udtalelse i forbindelse med vurderingen af om det var berettiget for Sundeved kommune at opkræve tilslutningsbidrag på en række ejendomme i landsbyen Sottrupskov.

Miljøstyrelsen udtaler bl.a.:

"Ifølge kommunens oplysninger har det pågældende område ikke været omfattet af kommunens spildevandsplan før beslutningen af 21.maj 1992, ligesom der ikke før dette tidspunkt har været opkrævet tilslutningsafgift til det offentlige kloakanlæg eller vandafledningsafgift. Udskriften af landvæsensnævnets forhandlingsprotokol af 26. februar 1958 vedrører betaling for og tilladelse til tilslutning af spildevand til drænledninger, der fører ud i et privat vandløb under forudsætning af en forudgående rensning. Dette tyder på, at der er tale om en udledningstilladelse til et privat vandløb."

Og

"Lov.. nr. 863 af 23. december 1987 om betalingsregler for spildevandsanlæg blev ændret ved lov nr. 388 af 20. maj 1992. Lovændringen trådte i kraft d. 1. juli 1992 og skulle finde anvendelse på betalingsvedtægter fra den 1. januar 1993. Kommunens påligning af tilslutningsbidrag den 21. maj 1992 skulle således ske efter den betalingsvedtægt, som kommunen havde udarbejdet i medfør af lov nr. 863. Da de pågældende ejendomme ikke tidligere havde været inddraget under et offentligt spildevandsanlæg jfr. lovens § 3, stk. 3, kunne kommunen opkræve bidrag efter lovens § 2 ..."

På trods heraf fastslår Vestre Landsret:

"Det i 1958 etablerede anlæg til afledning af vand fra vejen, hvortil appellanternes ejendomme blev tilsluttet, skal i forhold til bestemmelserne i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v. anses for et spildevandsanlæg, uanset der ikke i anlægget skete rensning af spildevandet, jf. Højesteretskendelse i U98.705 HK."

Og

"Da det omhandlede anlæg stedse har været ejet, drevet og vedligeholdt af indstævnte, og da der hverken i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v., miljøbeskyttelsesloven eller motiverne til dennes bestemmelse i § 30, stk7, 1. pkt., er holdepunkter for andet, findes anlægget i hvert fald fra ikrafttrædelsen den 1. januar 1992 af lov nr. 358 af 6. juni 1991 at måtte anses for et offentligt spildevandsanlæg. Herefter har indstævnte ikke været berettiget til i april 1993 at opkræve tilslutningsbidrag for appellanternes ejendomme pålignet i medfør af kommunalbestyrelsens beslutning i maj 1992 i anledning af udførelsen af det nye anlæg, jf. § 2 i lov om betalingsregler for spildevandsanlæg m.v."

Og

"Det forhold, at samtlige appellanter - efter det oplyste uden forbehold - har betalt den afkrævede afgift, findes ikke at kunne give grundlag for, at appellanterne, som har anlagt nærværende sag inden 1 år efter Højesterets kendelse af 26. marts 1998, skal bære risikoen for, at afgiften er opkrævet på et ukorrekt retligt grundlag med den virkning, at de skulle være afskåret fra at tilbagesøge det erlagte. Uanset at indstævnte bl.a i spildevandsbekendtgørelsens ordlyd ikke har været uden føje til at anse sit standpunkt for rigtigt og tillige siden har fået dette bekræftet ved dommen af 10. december 1996, er indstævnte som offentlig myndighed nærmere til at bære den nævnte risiko."

På dette grundlag bestemte Vestre Landsret, at de indbetalte tilslutningsbidrag skulle tilbagebetales til lods-ejerne af kommunen.

Som bilag 5 er vedlagt advokatfirmaets forslag til disposition for notatet om " Typeproblemstillinger ved tilslutning af ejendomme i det åbne land."

Der er to interessante oplysninger. For det første er Hortens oplæg dateret d. 21.6.2013, og det færdige notat foreligger d. 27.6. Dette forhold sandsynliggør, at Hortens notat blot er et standardnotat, som konkret er fuldstændigt værdiløst, og som advokatfirmaet formentlig kun har brugt en 3-4 timer på lige at tilrette.

Det andet interessante forhold er punkt 3.2: **"Tilslutning til kloakanlægget uden kommunal beslutning herom (Ulovlig tilslutning)."**

Dette punkt er imidlertid overhovedet ikke blevet konkret behandlet i notatet, og det meget interessante er, at samtlige de dokumenter som kommunen har fremsendt vedrørende ejendommens tilslutninger til kloakanlæg-

get i Magleby har vist, at bortset fra en enkelt tilslutning, er samtlige tilslutninger godkendt konkret af kommunen på en lang række vilkår, således at samtlige dokumenterede tilslutninger fra ejendomme i Magleby er godkendt af kommunen og dermed også fuldt lovlige. Den eneste tilslutning som Møn kommune ikke direkte har godkendt er også fuldt lovlig, idet den er godkendt af sundhedskommissionen. Møn kommunes behandling af byggeansøgninger er foretaget på grundlag af bygningsvedtægt for Møn kommune af 30.1.1973.

I vedtægtens § 5 om **Afløb, vandforsyning, terræn m.v.** er i stk 1 bestemt:

" Ved meddelelse af byggetilladelse skal kommunalbestyrelsen i medfør af byggelovens § 18 stk. 5, godkende de til opfyldelse af bestemmelserne om afløb og vandforsyning m.m. fornødne foranstaltninger og træffe bestemmelse om eller godkende, i hvilken højde (kote) bebyggelsen og terrænet om denne skal lægges. Kommunalbestyrelsen kan i forbindelse hermed kræve foretaget en sådan terrænregulering, som er fornøden for at opnå en forsvarlig vandafledning eller for at sikre rimelige terrænforhold i forhold til vej eller bygge- linje."

Som det fremgår af denne formulering har stk.1 kun mening, såfremt der er tale om afledning til en etableret fælles kloakledning., således som det også i meget tydeligt fremgår af afsnit 7.

I bygningsvedtægtens § 9, **Bygningsattest.** er det i stk. 2 nr. 2 bestemt:

" Før udstedelse af bygningsattest påser kommunalbestyrelsen, ... at afløbs- og kloakforholdene er ordnede, hvorom der om fornødent må indhentes erklæring fra sundhedskommissionen."

Involvering af sundhedskommissionen er kun nødvendig, når der ikke forefindes en fælleskloakledning. Som det fremgår af afsnit 7, har Møn kommune udstedt byggetilladelser under den udtrykkelige forudsætning, at husspildevandet blev tilsluttet en etableret fælleskloakledning.

Kommunen har i forbindelse med BBR registreringen anført, at de BBR meddelelser, hvor der er anført " Afløb til offentligt spildevandsanlæg" er noget de pågældende ejendomsejere har fundet på, og at det i sig selv ikke beviser noget. Udvalgsformand Thomas Christfort siger herom til Sydsjællands Tidende d. 12.2.2014:

" En gråzone - som også advokatfirmaet Horten har påpeget - er dog de BBR-registreringer, som helt frem til 1996 viste, at en række ejendomme var offentligt kloakerede. Her kan der være en smule tvivl, hvis den daværende Møn kommune var klar over, der var en fejl, men ikke rettede registreringerne."

Om BBR registreringerne siger Thomas Christfort:

" Det er ikke noget man kan regne med."

I 1996 var der et betydeligt antal kommunalt ejede bygninger i Magleby. Det forholder sig imidlertid så pudsig, at samtlige kommunalt ejede bygninger havde i deres BBR register oplysningen om, at bygningerne havde " **Afløb til offentligt spildevandsanlæg**".

Det fremgår imidlertid af lovgivningen om BBR registeret, at ejendomsejerne først og fremmest skal være særligt opmærksomme på:

- **Opførelsesår**
- **Om- og tilbygningsår**
- **Bebygget areal**

- **Antal etager**
- **Samlet boligareal**
- **Samlet erhvervsareal**
- **Areal af udnyttet etage**
- **Areal af udestue**
- **Tagdækningsmateriale**
- **Energiforsyning**

Sådan har det altid været siden BBR registeret blev indført i 1977. Derimod var det først og fremmest kommunen, der sørgede for BBR meddelelsens indhold af oplysninger om vand & afløb.

I mail af 29.1.2014 fra chefkonsulent Lars Misser, bygnings- og boligregisteret under ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter til Rene Missel, Klintevejen 464 oplyser Lars Misser bl.a:

"Afløbskoderne ved de lave husnumre af Klintevej ændres stort set ikke, men fra nr. 448 og opetter sker der en markant ændring i 1996, idet mange ejendomme skifter fra kode 10 offentlig kloak til kode 30 nedsivning eller kode 80 anden type afløb. Jeg vedlægger som dokumentation to tabeller med afløbskoderne langs Klintevej hhv. i januar 1996 og i januar 1997."

Dette er en helt usædvanlig oplysning. Det er givet, at disse ændringer ikke er foretaget af ejendomsjerne, men ensidigt er foretaget af den daværende Møn kommune.

Kommunen er blevet forespurgt, om der er sket behandling i Møn kommunes politiske organer i løbet af 1996, hvor politikerne har tiltrådt, at kommunen systematisk ændrede i BBR meddelelser uden at orientere de berørte borgere. Kommunen har oplyst, at der ikke foreligger noget politisk mandat til at foretage denne omfattende og systematiske ændring af BBR registeret. Ændringerne er således alene foretaget af Møn kommunes administration, formentlig med accept fra den siddende borgmester Knud Larsen. Altså en direkte omgåelse og nedgørelse af de beslutninger Folketinget har vedtaget. I den forbindelse skal det anføres, at man i Ramsø kommune som foretog den samme handling dog orienterede borgerne forinden. Handlingen er i sig selv klart ulovlig, fordi den er i direkte modstrid med den gældende retstilstand, således som den fremgår af den gældende spildevandsplan. Da formålet med ulovligheden er at forringe borgernes retsbeskyttelse begår kommunen i realiteten dokumentfalsk ud fra økonomiske motiver.

Som bilag 5-1 er vedlagt BBR meddelelse af 13.7.1996 for Klintevej 518. Heri oplyses:

"Afløb til offentligt spildevandsanlæg"

Som bilag 5-2 vedlægges BBR udskrift af 25.1.1997 for samme ejendom Klintevej 518.

Heri står nu:

"Mekanisk rensning med nedsivningsanlæg."

Det er simpelthen en kommunal fordrejning af kendsgerningerne ud fra økonomiske motiver.

Ejendommen har ikke nedsivning. Det der er foregået i Magleby og formentlig også i andre landsbyer er et endda meget groft eksempel på kommunal svindel. Borgerne har i almindelighed en forventning om, at de kommunale myndigheder virker for at bistå borgerne, og at den kommunale myndighed er en garant for, at borgerne får deres rettigheder. Møn kommunes administration står i den forbindelse, som en skamstøtte over dansk kommunal forvaltning.

Klintevej 518 var omfattet af de dagældende regler som beskrevet i bestemmelserne i byggelov for købstæderne og landet, lov nr. 246 af 10. juni 1960, hvori det er bestemt:

" Når gadekloakforholdene ikke er i orden, og spildevandet føres til samle- eller sivebrønde, kan der ved bymæssig bebyggelse i almindelighed ikke forventes tilladelse til at udføre WC-installation."

Da Magleby var "hovedstaden" i Magleby sognekommune, er det givet, at der kun kunne tillades installation af toilet på Klintevej 518, fordi afløbet kunne tilsluttes den etablerede kloak i Klintevej. Møn kommunes administrations massive krænkelse af lov og ret i denne forbindelse er derfor et helt usædvanligt groft eksempel på kommunalt magtmisbrug.

6.1 Advokatfirmaet Hortens notat af 23.7.2014

På foranledning af 2. udkast af juni 2014 af omkloakering af husspildevand og påligning af tilslutningsbidrag i Magleby har Vordingborg kommune bedt advokatfirmaet Horten om at fremkomme med en juridisk vurdering. Denne forelå d. 23.7.2014, og altså inden den endelige udgave af hvidbogen er færdigudarbejdet. Dette forekommer i sig selv uhensigtsmæssigt. Skatteyderne har efter det oplyste måtte betale mere end 300.000 kr. til konsulenter for deres indsats for at snyde borgerne.

Notatet som i modsætning til notatet af 27.6.2013 må formodes at vedrøre spildevandsafledningen i Magleby konkret tilfører ikke sagen noget nyt eller dokumenterer noget som helst grundlag for påligningen af tilslutningsbidrag. Notatet er postulerende, med et betydeligt antal synspunkter som er i direkte modstrid med sandheden og et meget betydeligt antal udeladelser af det faktuelle juridiske grundlag.

Indledningsvis er det helt uforståeligt, at Horten, da firmaet nu bliver bedt om konkret at forholde sig til spildevandsafledningen i Magleby ikke pr. automatik beder om at få forelagt den spildevandsplan som Møn kommune efter loven skulle have udarbejdet inden 1977. Det er især uforståeligt, fordi Horten både i sin egen markedsføring, på sin hjemmeside, og overfor Vordingborg kommune gang på gang har påstået, at firmaet er juridisk ekspert i, hvordan spildevandsafledningen retligt og faktisk foregik tidligere. En rigtig ekspert ville naturligvis uden videre have bedt om adgang til spildevandsplanen for 1977. Havde advokatfirmaet gjort det, ville firmaet som det fremgår af kapitel 8.1. indenfor meget kort tid have konstateret, at Møn kommune i sin spildevandsplan for 1977 gang på gang understreger, at der er etableret et fælles kloaksystem i Magleby, og at dette system ejes af kommunen.

Det mest rystende ved Hortens notat er fortsat, at firmaet på den mest infame måde helt udelader, at henvise til de afgørelser i Højesteret og Vestre Landsret, der giver borgerne medhold, og underkender de pågældende kommuners påligning af tilslutningsbidrag. Horten nævner kun den ene dom, der har givet kommunen medhold. Der er her tale om grov vildledning af ledelsen af Vordingborg kommune og af offentligheden, der er totalt uforenelig med de minimumskrav til etik, der må stilles til en advokatvirksomhed. I det følgende skal kommenteres nogle af de mere grove tilfælde af uetisk adfærd og udsagn som er i klar strid med sandheden. På side 3 påstår advokatfirmaet:

" Ledningen i Klintevej er på baggrund af de oplysninger, der foreligger, sandsynligvis oprindelig etableret som en vejafvandringsgrøft som senere er blevet rørlagt."

Borgerne har gang på gang bedt om aktindsigt bl.a. i dette spørgsmål, og har intet faktisk modtaget, der kan bekræfte dette synspunkt. Så enten lyver Horten direkte, eller også har Vordingborg kommune forsynet Horten med oplysninger borgerne ikke har modtaget, og dermed overtrådt loven om offentlighed i forvaltningen.

Der er direkte i strid med sandheden, at der på noget tidspunkt har været et sammenhængende grøftesystem i Magleby.

Påstanden om, at denne imaginære grøft senere er blevet rørlagt er også direkte løgn, idet en rørlægning ikke kunne sikre en afledning af spildevand fra ejendommene omkring vejene. Horten påstår videre:

" Da Vordingborg kommune har vurderet, at ledningen i Klintevej ikke udgør et spildevandsanlæg, men i stedet udgør en vejafvandringsforanstaltning, der reguleres i henhold til vandløbsloven..."

Ingeniør Carsten Møller har tilsvarende påstået det samme overfor borgerne, nemlig at

" Den pågældende ledning må derfor lovgivningsmæssigt betragtes som en drænledning/vandløb."

På den baggrund må det forbavse, at Horten, der jo hævder, at det er en professionel og kompetent virksomhed, ikke inden firmaet fremsatte den nævnte påstand i sit notat, bad Vordingborg kommune om det regulativ for det såkaldte vandløb, som kommunen i henhold til vandløbslovens § 12 såfremt ledningsanlægget juridisk faktisk var et vandløb skulle have udarbejdet. Horten påstår videre:

" I hvidbogen henvises til, at enkelte af de pågældende ejendomme i Magleby tidligere i BBR-registret har været angivet som havende afløb tilsluttet offentligt spildevandsanlæg..."

Det er også direkte løgn.

Det fremgår tydeligt af hvidbogen, at der er tale om stort set samtlige ejendomme i Magleby, hvor det i BBR-registeret har fremgået, at ejendommen er tilsluttet offentligt spildevandsanlæg.

Horten udtaler på side 4 i forbindelse med Præstø vejvæsens kloakering af Borre at.

" Henvisningen til dette tilbudsmateriale er - sådan som vi forstår argumentationen i den konkrete sammenhæng - et eksempel på, at amterne i enkelte situationer foretog kloakering."

Dette udsagn er en helt utrolig understregning af en omfattende mangel på faglig kompetence og viden. De domme, der er afsagt vedrørende kloakering af landsbyerne i 40'erne, 50'erne og 60'erne viser meget tydeligt, hvor central en placering amtsvejvæsenerne havde i forbindelse med kloakeringerne i landsbyerne i sognekommunerne.

Bilag 3-3 er aftalen om kloakering af Tjørnemarken, hvor det er vejvæsenet, der både tager initiativet til en kloakering og også udfører den. Sådan er det stort set i disse år foregået over hele landet i sognekommunerne, og det er sådan, at der er foretaget kloakering i Magleby, og det er også derfor, at der i Møns kommunes spildevandsplan 1977 ikke er nogen tvivl om, at det etablerede fælleskloaksystem i Magleby er ejet af Møn kommune. Som anført hævder Horten på side 5, at ledningsanlægget "udgør en vejafvandringsforanstaltning".

Da dette synspunkt er advokatfirmaets grundlag, er det forbavsende, at Horten ikke samtidig forholder sig til den dagældende vejlovs § 102 stk.3. der bestemte at:

" Spildevand må ikke ledes ud på veje eller til disses grøfter eller ledninger. Anden tilledning af vand må kun finde sted med vejbestyrelsens tilladelse."

Efter denne bestemmelse burde advokatfirmaet i tråd med sin øvrige argumentation om rørlagte vejgrøfter konkludere, at samtlige godkendelser af Møn kommune af tilslutning af husspildevand til amtets vejafvan-

dingsledninger simpelthen alle som en måtte være ulovlige. Men svaret på dette spørgsmål er givetvis, at denne sammenhæng heller ikke er advokatfirmaet bekendt. Af den samtidige kommenterede udgave af vejloven udgivet af juristforbundet står:

" I miljøstyrelsens cirkulæreskrivelse nr. 153 af 22. juli 1976 gives der nærmere regler om administrationen af sager om afledning af vand fra veje. Det fremgår af de her givne oplysninger under punkt. 2.1., at landvæsenstretterne efter vandløbsloven har kunnet tillade, at der ledes vand fra omgivelserne til vejafvandingsanlæggene, selv om vejbestyrelsen har modsat sig at tilladelse blev givet, og at der ikke ved miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden er tilsigtet nogen materiel ændring heraf."

Forudsætningen for at kunne tilslutte spildevand til vejafvandingsanlæg var en aftale som den der blev indgået vedrørende kloakeringen af Tjørnemark, og Møn kommune har kun haft lovlig mulighed for, at godkende tilslutning af spildevand til ledningsanlægget i Magleby, hvis der forelå et grundlag som det, der som vist i bilag 3-3 var gældende i Tjørnemark. Horten påstår følgende på side 10 i forbindelse med miljøskandalen om spildevandsafledningen fra Camping Møns Klint:

"En godkendt afløbsløsning på en ejendom er ikke et ulovligt forhold uanset, at denne afløbsløsning isoleret set ville kunne begrunde et påbud om forbedret spildevandsrensning."

Det er beskæmmende for advokatstanden, at et advokatfirma tillader sig at udtale sig sådan, og dybt krænkende for almenhedens retsfølelse. Camping Møns Klint har siden 1973 systematisk, omfattende og groft misligholdt sin udledningstilladelse. Spildevandet passerer i perioder stort set urensset gennem det såkaldte renseanlæg. Det har medført, at et meget værdifuldt vandløb, Vrinskebæk som sandsynligvis har været det mest værdifulde vandløb på Møn er blevet totalt ødelagt som følge af tilledningen fra campingpladsen.

Det har kommunen udmærket været klar over, men har fuldstændig tilsidesat sit ansvar efter miljøbeskyttelsesloven for ikke at genere campingpladsens ejer Godsejer Peter Scavenius. Så der er tale om et overordentligt kritisabelt eksempel på magtfordrejning, med en eksorbitant overtrædelse af den forvaltningsretlige lighedsgrundsætning. I en mail af 18.6.2014 fra Ingeniør Carsten Møller Vordingborg kommune til advokatfirmaet Horten står der:

" I Kap. 7 (og afsnittet før) side 22 og kap. 8 er der nogle betragtninger/påstande omkring lovgivning i 60-70'erne på spildevandsområdet. Vi er blanke her i forvaltningen, men ville spørge om I havde kendskab til dette og evt. kunne kommentere på de nævnte kap. (+bilag)."

Denne selverkendelse fra kommunens side kan der ikke indvendes noget som helst imod. Selverkendelsen er overordentlig retvisende. Men selverkendelsen kommer alt for sent. Det skulle kommunens administration offentligt og klart have vedstået da sagen startede. I stedet har kommunen gang på gang talt nedladende til borgerne, som slet ikke kunne forstå, det overgreb de følte sig udsat for. Og selverkendelsen rejser også spørgsmålet om, hvor mange sager kommunen udtaler sig skræmsikkert om som kommunen tilsvarende er helt blanke i. Det er imidlertid et stort problem, at advokatfirmaet er lige så blank på dette område som Vordingborg kommune. Og det er helt utrolig uetisk at påtage sig en opgave, som efterfølgende koster skatteyderne mange penge, når man absolut ingen viden har om det, man er blevet bedt om at udarbejde et juridisk respons om.

7. Møn kommunes godkendelser af tilslutning til offentligt spildevandsanlæg.

Kommunen har sporadisk været i stand til at fremskaffe nogle byggesager fra arkivet. Disse sager vil efterfølgende blive gennemgået sag for sag.

Klintevej 462. (bilag 6).

Udateret tegning for afløbet fra Klintevej 462 formentlig etableret i Magleby sogneråds periode. Tegningen er påtegnet: " Tilslutning til kloakledning ved amtsvej, landevej nr. 60."

Matr. nr. 4r, Magleby by og sogn. Byggesag nr.115-71.

Møn kommune meddeler gravetilladelse d. 3.6.1971. (bilag 7).

Tilladelsen vedrører en gravetilladelse til kloak ved parcelhus, bl.a på vilkår:" at husinstallationens tilslutning til gadekloakken synes af Teknisk forvaltning forinden tildækning, og at vejbefæstelsen reetableres af grundejeren efter anvisning fra Teknisk forvaltning."

Efter den dagældende lovgivning kan Møn kommune kun meddele denne tilladelse, fordi der er tale om tilslutning til en fælles kloakledning. Var dette ikke tilfældet skulle tilladelse til afledning af spildevand (tilladning til samletank eller sivebrønd) meddeles af sundhedskommissionen.

Matr.nr. 19c, Magleby by og sogn. Byggesag nr. 114-72.

Møn kommune meddeler gravetilladelse d. 29.3.1972. (bilag 8).

Tilladelsen vedrører 3 toiletter i eks. rum. Som det fremgår af den vedlagte plantegning, etableres der en ny trixtank med afløb til den eksisterende kloakledning i amtsvejen. Tegningen er stemplet og godkendt d. 29.3.1972 af Møn kommunes bygningsråd.

Efter den dagældende lovgivning kan denne tilladelse kun gives af Møn kommune, fordi der er tale om tilslutning til en fælles kloakledning.

Matr. nr. 32a, Magleby by og sogn. Byggesag nr. 246-73.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 28.5.1973. (bilag 9).

Tilladelsen vedrører bad og toilet i eks. rum. Den tilhørende plantegning viser etablering af ny trixtank. Afløbet tilledes den eksisterende kloakledning i vej.

Efter den dagældende lovgivning kan denne tilladelse kun gives af Møn kommune, fordi der er tale om tilslutning til en fælles kloakledning.

Matr. nr. 28b; Magleby By og sogn. Byggesag nr. 024-74.

Møn kommunes sundhedskommission meddeler tilladelse 8.2.1974. (bilag 10).

Tilladelsen vedrører tilbygning herunder kloak. Tilladelsen meddeles bl.a. på følgende vilkår: " At alt spildevand fra ejendommen tilledes en trixtank af type II A, forinden det tilledes afløbsledningen."

Pcl. af matr nr. 4a, Magleby by og sogn. Byggesag nr. 276-76.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 20.7.1976. (bilag 11).

Tilladelsen vedrører etablering af parcelhus og garage. Tilladelsen meddeles bl.a på følgende vilkår:

" At tilslutning til fælleskloak sker på egen grund,

- at den på tegning viste trixtank udelades og erstattes med en 1 m gennemløbsbrønd,
- at tagvand fra såvel beboelsesbygning som garage bringes til nedsivning på egen grund,"

Efter den dagældende lovgivning så kan denne tilladelse kun gives af Møn kommune, fordi der er tale om tilslutning til en fælles kloakledning.

Klintholm Havnevej 3. Byggesag nr. 497-76.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 28.3.1978. (bilag 12).

Tilladelsen vedrører tilbygning for garage, spisestue og toiletter. Det fremgår af vilkårene bl.a. " " At alt spildevand fra ejendommen passerer en trixtank II A, forinden det tilledes afløbsledningen."

Møn kommune har efterfølgende ændret BBR registeret, idet kommunen har påført oplysningen: " **Afløb til offentligt spildevandsanlæg.**"

Klintevej 493. Byggesag nr. 321-78.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 20.7.1978. (bilag 13).

Tilladelsen vedrører modernisering af stuehus, herunder nyt køkken og badeværelse. Tilladelsen meddeles på bl.a. følgende vilkår: "At alt spildevand fra ejendommen passerer en trixtank af type II A, forinden det tilledes afløbsledningen."

Møn kommune har efterfølgende ændret BBR registeret, idet kommunen har påført oplysningen: **Afløb til offentligt spildevandsanlæg.**"

Klintevej 501. Byggesag nr. 343-78.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 2.8.1978. (bilag 14).

Tilladelsen vedrører Trixtank og nyt afløb fra eks. badeværelse og toilet. Tilladelsen meddeles bl.a. på følgende vilkår:

" At alt spildevand fra ejendommen passere en trixtank af type II A, forinden det tilledes afløbsledningen:"

Møn kommune har efterfølgende ændret BBR registeret, idet kommunen har påført oplysningen: " **Afløb til offentligt spildevandsanlæg.**"

Matr. nr. 4x, Magleby by og sogn. Byggesag nr. 277-79.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 31.7.1979. (bilag 15).

Tilladelsen vedrører opførelse af nyt parcelhus. Tilladelsen meddeles bl.a på følgende vilkår:

" At alt spildevand fra ejendommen passerer en trixtank af type II A, forinden det tilledes afløbsledningen."

Matr. nr. 4ø, Magleby by og sogn. Byggesag nr. 262-79.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d.14.8.1979. (bilag 16).

Tilladelsen vedrører opførelse af nyt parcelhus. Tilladelsen meddeles bl.a på følgende vilkår:

" At alt spildevand fra ejendommen passerer en trixtank af type II A, forinden det tilledes afløbsledningen."

På den medfølgende tegning er anført at spildevandet fra ejendommen føres til det der angives som: **HO-VELEDNING.**

Magleby Kro. Byggesag nr. 286-80.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 9.12.1980. (bilag 17).

Tilladelsen vedrører modernisering af Magleby kro, herunder modernisering af de sanitære forhold. Der er vedlagt den afløbstegning som Møn kommune har behandlet og godkendt. Det fremgår af denne tegning, at der etableres en trixtank med en kapacitet på 30-40 PE. Fra trixtanken føres afløbet via en 15 cm. betonledning til det, der på tegningen angives som: " **25 m til 1.m gennemløbsbrønd og kommunal ledning.**"

Klintholm Havnevej 52. Byggesag nr. 1-82.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d. 19.1.1982. (bilag 18).

Tilladelsen vedrører ombygning for indretning af omklædningsrum og bad. Tilladelsen meddeles bl.a på følgende vilkår:

" At alt spildevand fra ejendommen passerer en trixtank at type 3,0 forinden det tilledes afløbsledningen".

Vimmelskafte 5. Byggesag nr. 11225/BY.

Møn kommune meddeler byggetilladelse d.4.2.1999. (bilag 19).

Tilladelsen vedrører om- og tilbygning herunder inddragelse af udhus til beboelse, nyt bad/toilet, tilbygning stueplan til total 64 m2. samt udnyttelse af 35 m2 1.sal og etablering af 7 m2 tagterrasse.

Tilladelsen blev bl.a meddelt på følgende vilkår:" At alt spildevand fra ejendommen skal tilledes tanken og renses spildevand herfra skal herefter tilledes effektivt nedslivningsanlæg eller anden godkendt recipient." Vimmelskafte 5 er således det eneste konkrete eksempel på, at Møn kommune har godkendt en spildevandsafledning, der ikke havde afløb til offentligt ledningsanlæg.

Kommunen har således administreret i henhold til Dansk Ingeniørforenings: Forskrifter vedrørende indretning af afløb 1960 (DIF norm nr. 64.)

Det fastslås i denne norm:

" Når gadekloakforholdene ikke er i orden, og spildevandet føres til samle- eller sivebrønd, kan der ved bymæssig bebyggelse i almindelighed ikke forventes tilladelse til at udføre WC installation".
Så hvis kommunen har ret i, at der ikke var kloakeret i Magleby, ville samtlige tilladelser til installation af WC, som Møn kommune som ovenfor beskrevet har meddelt være ulovlige.

DIFs norm bestemmer endvidere:

" Såfremt et eksisterende afløbsanlæg ønskes benyttet, er det tilstrækkelig at indhente oplysninger om beliggenhed, dimensioner og dybder af de ledninger eller brønde, hvortil afløbet kan føres samt oplysninger om eventuel vandrejsningskote."

Det er præcist efter sidstnævnte bestemmelser, Møn kommune år efter år har godkendt etablering af toiletinstallation med tilslutning til den offentlige kloak i gaden.

I henhold til tidligere lovgivning om vurdering af landets faste ejendom skulle der foretages en årsvurdering:

" af ejendomme, med hensyn til hvilke, der er afholdt bekostningen til forbedringer af grunden eller bygninger eller nybygninger, når bekostningen (heri medregnet værdien af ejers eget arbejde og egne materialer), udgør mindst 5 % af den hidtidige ejendomsværdi og mindst 25.000 kr."

Som det fremgår af ovenstående, så skal der efter den dagældende lov foretages en række årsvurderinger i forbindelse med de foretagne moderniseringer. Det er imidlertid kun sket i begrænset omfang. Kommunen har i denne forbindelse oplyst:

"Der findes vurderingsprotokoller fra vurderingerne i 1969-1973 og 1977." samt:

"I gamle dage" blev der vurderet hvert 4 år. Det er de protokoller jeg har nævnt. På ejendomme med væsentlige ændringer er der foretaget omvurderinger. Der findes fortegnelser for årene 1974-1975-1976 og 1978. Der er ikke gemt protokoller efter 1979 fra Møn kommune."

Der er åbenbart en del materiale, der er forsvundet fra kommunens arkiv. Vurderingsmaterialet kan muligvis vise, at vurderingsmyndigheden har lagt til grund, at de ovenfor nævnte ejendomme er tilsluttet offentlig kloak.

Kommunen har i forbindelse med ejendomssalg mod betaling udarbejdet ejendomsattester til bl.a ejendomsmæglere. Frem til 1996 har kommunen givetvis noteret vedrørende afløbsforholdene for en ejendom i Magleby, der var udbudt til salg, med oplysning om at den pågældende ejendom var tilsluttet offentlig kloak. Kommunen er derfor blevet bedt om at fremsende kopi af de ejendomsattester kommunen mod betaling har udstedt indtil 1996 for ejendomme i Magleby. Kommunen har imidlertid fortsat ikke udleveret dette materiale.

7.1 Aktgennemgang

Der er foretaget Aktgennemgang af sagsmapperne for ejendommene i Magleby. Der fandtes kun mapper for knap en trediedel af ejendommene. Der er sket et omfattende tab af dokumenter i forbindelse med kommunens forvaltning. For mange af de mapper, der var tilbage kunne det konstateres, at der var bortkommet betydelige mængder af materiale. Sammenfatningen af aktindsigten viser også, at tabet af dokumenterne i forhold til problemstillingen om, hvorvidt Magleby har været offentligt kloakeret virker meget selektiv. Men det kan alligevel i en række tilfælde konstateres, at Møn kommune overhovedet ikke har været i tvivl om, i sin administration og forvaltning, at Magleby var og er offentligt kloakeret.

Klintevej 460.

Tilladelse til indretning af tre toiletter meddelt af Møn kommune d. 29.3.1972. Som det fremgår af bilag 19-b-1 så etableres, der et ledningssystem med en ny trixtank som tilsluttes d. eks. kloakledning i Klintevej. Ledningen løber mod vest. Den pågældende ledning er den ledning som er vist på Møn kommunes spildevandsplan for 1977.

Klintevej 493.

Bilag 19-b-2 er et brev af 15.7.1982 fra Storstrøms amtskommune til ejeren af Klintevej 493. Som det fremgår af Møn kommunes spildevandsplan fra 1977 så afledes spildevandet gennem den etablerede kloakledning til Sømosebæk. Ejeren af Klintevej 493 har åbenbart afledt ensilage til kloaksystemet med en betydelig forurening til følge. Amtet konstaterer, at der er ensilage i Maglebys kloakledning, og understreger:

" Angående kloakledningen fra Magleby skal De sikre Dem, at der ikke kan ske nedsivning af ensilagesaft."

Vordingborg kommune har sammen med advokatfirmaet Horten gang på gang hævdet, at BBR oplysningerne var noget de enkelte ejendomsjere uden involvering fra kommunen foretog. Det er i direkte modstrid med sandheden, hvad der fremgår af bilag 19-b-3. I brev af 6.5.1983, som er en rykker i forhold til et tilsva-

rende brev af 26.2.1982, rykker kommuneingeniør Erik F. Storm i et brev, der klart fremtræder som et standardbrev ejeren af Klintevej 493 af hensyn til kommunens bygnings- og boligregister (BBR), om at oplyse, hvorvidt byggeriet ifølge byggetilladelsen er afsluttet. Sådan er det generelt foregået, og samtlige påtegninger vedrørende afløbsforholdene er påført af Møn kommune. Som tidligere nævnt har der i Magleby været et betydeligt antal kommunalt ejede ejendomme så som skoler, alderdomshjem, plejeboliger, jordemoderhus og udlejningsboliger. Samtlige kommunale ejendomme var af Møn kommune i BBR registeret påført oplysningen: " **Afløb til offentligt spildevandsanlæg.**" Sådan var det indtil slutningen af 1996.

Klintevej 496.

Denne ejendom tilhørte Møn kommune, og er en af de af kong Frederik d. 4. opførte rytterskoler. Ejendommen var indrettet med to boliger, men i 1987 beslutter Møn kommune at gennemføre en boligforbedring af ejendommen, der efter ombygningen ville rumme 3 boliger. Bilag 19-b-4 er en ansøgning om godkendelse af projekt for ombygning af ejendommen til fredningsnævnet af 18.6.1987 fra Møn kommune. Bilag 19-b-5 er situationsplan med kloak og vej dateret 16.3 1987. Af kommunens egen tegning for sit eget projekt for sin egen ejendom angiver kommunen selv, at spildevandet fra ejendommen tilledes den eksisterende spildevandsledning i Klintevej. Af Møn kommunes spildevandsplan af 1977 fremgår, at afløbet fra rytterskolen ledes til den etablerede spildevandsledning som har udløb U.6.1 i Sømosebæk. Bilag 19-b-6 er side 7 i Møn kommunes projektbeskrivelse af januar 1986. Heraf fremgår i afsnit 08 vand/afløb: " Afløbet går til fælles ledning i Klintevej."

Klintevej 502.

Denne ejendom er Kirken med tilhørende bygninger. Bilag 19-b-7 er ejendommens BBR oplysninger fra 17.2.1993. Skemaet er interessant, fordi det er det eneste BBR skema fra før 1996, hvor Møn kommunes forvaltning i det skjulte og uden orientering af lodsejere eller politikere egenhændigt ændrede afløbsoplysningerne fra " Tilsluttet offentligt spildevandsanlæg " til andet afløb.

Kirkens BBR skema må helt åbenbart have været beskyttet af højere magter, fordi alle øvrige ejendommers BBR skemaer fra før 1996 på en helt uforklarlig vis er bortkommet.

Klintholm Havnevej 4.

Ejendommen er Magleby kro. Kroen blev ombygget i 1975 med etablering af nye værelser og en betydelig forøgelse og forbedring af de sanitære installationer. Bilag 19-b-8 er et brev fra arkitektfirmaet Vagn Rasmussen til Møn kommune af 20.11.1974 vedrørende tilbygningens og ombygningens kloakforhold. Af brevet fremgår bl.a.:

" Alle spildevandsledninger er samlet i en 1 m gennemløbsbrønd, herfra føres spildevandet videre gennem en 40 personers "trixtank" til en eksist. 1 m gennemløbsbrønd der er tilsluttet kommunens ledningsnet."

Bilag 19-b-9 er en kortfattet beskrivelse af 12.2.1975 vedrørende opførelse af værelser ved restaurant.

Ved vestskellet placeres 1 stk. 20 personers trixtank, hvorefter ledningen tilsluttes den eksisterende hovedledning, der fører væk fra bebyggelsen. Af Møn kommunes spildevandsplan af 1977 fremgår, at spildevandsafledningen fra Magleby kro afledes til den etablerede spildevandsledning i Klintevej som har en kommunaludledning nr. U 6.2.

Mandehøvej 4.

Bilag 19-b-10 er et kommunalt omslag til Nyborre kloak. Bilag 19-b-11 er et brev fra Møn kommune til Henry Frydkær af 26.9.1973. Brevet handler om en aftale indgået mellem ejendommens ejer og kommunen vedrørende spildevandsledningen i Mandehøvej som må antages at være tilsluttet kommunens spildevandsledning i Klintevej. Som det fremgår, foranstalter Møn kommune omlægning af afløbsledningen til en plastledning over 30 m udfor ejendommens drikkevandsbrønd.

Sømarkevej 6.

Bilag 19-b-12 er en dagsordensudskrift fra et møde i Møn kommunes teknik og miljøudvalg d. 4.3.1991. Sagen vedrørende en ansøgning om indretning af forretning med lamper og antikviteter. Det fremgår af sagsfremstillingen at:

" Ejendommen er kloakeret med egen septiktank med afløb til fælles ledning i Sømarkevej."

8. Større byggeprojekter og udstykninger

Magleby sogneråd opførte et alderdomshjem i 1954. Alderdomshjemmet blev moderniseret i 1974. og er byggesag nr. 603-73 i Møn kommune. Som bilag 20 vedlægges udbudsmaterialet ved jord-, kloak-, beton- og murerarbejdet. I beskrivelsen er bl.a. bestemt:

" I tilbuddet regnes kun med kloakledning til den angivne gennemløbsbrønd i skellet ved vejen Magleby-Klintholm havn."

Det fremgår således klart, at der i 1974 var etableret en offentlig kloakledning i Klintholm Havnevej. Møn kommune godkendte d. 4.6.1976 en udstykning og byggemodning af parceller af matr. nr. 4a, Magleby by og sogn. Sagen var journaliseret under 214-76. Uddrag af sagen er vist som bilag 21.

Det fremgår af landinspektør P. Fløe Jensens brev af 15.6.1976, at det planlagte afløbssystem:

"tilsluttes det eksisterende afløbssystem i brønd nr.1."

Af kloakplanen fremgår, at det eksisterende kloaksystem er etableret frem til Brønd 1 i Toftevænget, og at dette kloaksystem løber mod syd parallelt med og i Klinteholm Havnevej.

På længdeprofilen af kloakanlæggene er ligeledes vist og angivet den eksisterende kloak og den eksisterende brønd ved Klintholm Havnevej.

Der blev i 1946/47 etableret et nyt udhus samt indretning af WCér i beboelseshus for Magleby kommune. Afløbet er vist på bilag 22.

Det fremgår heraf, at der allerede på dette tidspunkt i Magleby var etableret en gadekloak. Det var naturligt også den retlige forudsætning for, at Magleby kommune lovligt kunne etablere et antal WCér i den pågældende beboelsesbygning. Som det fremgår af kloaktegningen er huskloakken fra kommunens beboelsesbygning også tilsluttet korrekt.

8.1 Møn kommunes spildevandsplaner af 1977 og 1987

Da den første miljøbeskyttelseslov blev vedtaget i 1973 bestemtes det i loven, at kommunerne senest i 1977 skulle have udarbejdet en samlet plan for kommunens aktuelle spildevandsudledning samt redegøre for de forbedringer kommunen planlagde. Det betød også, at de mange sammenlagte kommuner fik samordnet deres spildevandsplanlægning, og at sognekommunerne på denne måde fik sammenfattet deres historiske forudsætninger og status for den gennemførte spildevandshåndtering. Møn kommune fik derfor også udarbejdet en spildevandsplan i 1977. Planen blev udarbejdet af et konsulentfirma: BVK, byplan, vej, kloak. Firmaet havde hjemsted på Klovtofteparken 12 i Tåstrup. Det fremgår af planen, at Møn kommune var inddelt i

57 spildevandsoplande. Af de udarbejdede statusskemaer fremgår, at i nogle oplande skete der nedsivning som f.eks. i Hårbølle sommerland og Ulfshale 3. I Oddemosen blev 50 % nedsivet, mens andre 50 % blev ført til samletank.

For Maglebys vedkommende fremgår det, at en helt ny udstykning skulle bevare sit detailkloaksystem, mens det øvrige detailkloaksystem i Magleby skulle udskiftes med et nyt med separate ledninger for spildevand, men regnvandet fortsat skulle afledes i de eksisterende kloakledninger. Magleby er opland 6 i Møn kommune. Status for spildevandsafledningen fremgår af skema A 1 **Status for kloakerede områder, dec 1976.**

Det fremgår af skemaet bilag 23, at kloakopland Magleby består af 17 ha. Byen er som det fremgår af skemaet fælleskloakeret. Der regnes med 260 personækvivalenter svarende til en spildevandsmængde på 2,0 l/sek. Regnvandsmængden er under den dimensionerende regn vurderet til 715 l/sek. Det anføres i skemaet, at der ikke er etableret et renseanlæg. Det fremgår videre af skemaet, under anlæggets ejerforhold, at kloaksystemet i Magleby ejes af Møn kommune, og at spildevandet via 3 udløb: U 6.1, U 6.2 og U 6.3 udledes til Sømosebæk.

Det sidste fremgår af bilag 23-1. Det fremgår i øvrigt af spildevandsplanen, at Råbylille strand, med ca. 50 ha kloakeret areal er fælleskloakeret, og at anlægget er privat. Rødkilde Højskole med et kloakeret areal på 3 ha. er ligeledes privat kloakeret.

Bilag 24 er et udsnit af oversigtskort over spildevandsplanen med angivelse af de kloakerede oplande. Bilag 25 er spildevandsplanens oversigtskort over Magleby. Heraf fremgår dels det dengang nyudførte detailkloakanlæg på Toftevænget, samt de tre etablerede kommunale spildevandsledninger i Magleby.

Placeringen af netop disse ledninger har en række borgere i et mere end et år bedt kommunen oplyse. Det har kommunen afvist bl.a under henvisning til tidsforbruget.

Det kan således konstateres, at det kun ville have taget kommunen ca. 1 minut at fastlægge placeringen af de eksisterende ledninger ved et opslag i spildevandsplan 1977. I 1987 revideres spildevandsplanen. Denne gang er det det rådgivende ingeniørfirma Nielsen & Risager, Marskvej 29, Næstved, der udarbejder spildevandsplanen. I denne plans sammenfatning står:

" For Borre, Nr. Vestud, Sdr Vestud, Ålebæk og eventuelt senere Magleby etableres et nyt biologisk renseanlæg. Desuden kloakeres områderne med fællessystem, medmindre de eksisterende ledninger kan indgå i projektet som regnvandsledninger. I så fald etableres der kun en ledning for husspildevandet."

Bilag 26 viser udsnit af tegning nr. 202. B som viser kloakeringsforhold, plan. Bilaget viser samme kloakeringsopland som spildevandsplan 1977 og også de samme kommunale udledninger U 6.1, U 6.2 og U 6.3. som i spildevandsplan 1977. Skema A 1, **Status for kloakerede områder** af 1.8.1987 viser et kloakeret opland på 17,7 ha, altså en lille smule større end i spildevandsplan 1977. Kloakoplandet er fortsat fælleskloakeret, men med et mindre personækvivalenttal på 200, og en tilsvarende mindre spildevandsmængde på 1,48 l/sek.. Det angives, at ejendommene er forsynet med septiktanke.

Med hensyn til kloakanlæggets ejerforhold fastslås igen, at anlægget er ejet af Møn kommune. Med hensyn til opland Råbylille strand fremgår det, at kloakanlægget er privat, mens kloakanlægget på Rødkilde Højskole nu er overgået fra privat til kommunalt ejerskab.

Det fremgår af sagen, at der har været en meget lang offentlig diskussion om ejerskabet og status for kloakanlægget i Magleby. Det er svært at forestille sig, at kommunen ikke i forbindelse med sine eksterne rådgivere ingeniørfirmaet Niras og advokatfirmaet Horten har ladet spildevandsplanerne for 1977 og 1987 indgå i disse konsulenter arbejdet. Det er ligeledes svært at forestille sig, at kommunens administration ikke også

som sagen har udviklet sig har sat sig grundigt ind i spildevandsplanlægningens grundlag og historie, om at der med det grundlag og indhold, der er i spildevandsplanerne fra 1977 og 1987 absolut ingen tvivl om, at Magleby er offentlig kloakeret, og at det er Vordingborg kommune, der efter kommunesammenlægningen har overtaget ejerskabet af den offentlige kloak i Magleby.

Det helt utrolige er, at kommunens administration overhovedet ikke har orienteret den politiske ledelse så om disse kendsgerninger. Herved har Vordingborg kommunes administration rådgivet den politiske ledelse så mangelfuldt, at den politiske ledelse er kommet til at udtale sig i strid med sandheden overfor kommunens borgere.

D. 8.3.1977 fremsendte Møn kommune sit forslag til spildevandsplan til godkendelse i Storstrøms amtsråd. Amtsrådet arbejdede med sagen i godt 1½ år og godkendte herefter Møn kommunes spildevandsplan d. 14.11.1978. Dele af godkendelsen skal kommenteres i det følgende.

På side 8 (bilag 27) fastslår amtsrådet:

" Det bemærkes, at spildevandsplanen i h.t. miljølovens § 21 skal omfatte alle kloakområder i kommunen. Det er således ikke muligt at udelade enkelte kloakområder fra planen."

På side 9 (bilag 28) beskrives:

" Servitutarealer og arealerhvervelse samt afgrænsning af kloakoplandene".

Tegningen nr. 167 A viser Magleby. På side 10 (bilag nr. 29) bestemmes:

" Afgrænsningerne af følgende kloakoplande godkendes som forelagt,..."

Og

" Følgende kloakoplande godkendes kun for eksisterende bebyggelse".

Magleby godkendes som kloakopland 6. På side 19 (bilag 30) bestemmes følgende:

"6.10.1. Spildevandsanlæggenes fremtidige status.

Følgende fælles spildevandsanlæg er private og bibeholdes som sådanne, indtil anden beslutning eventuelt tages i forbindelse med en revision af spildevandsplanen.

<u>Opland nr.</u>	<u>Beliggenhed.</u>
49	Hårbølle sommerland
50	Oddermosen
51, 52, 53	Ulvshale 1, 2 og 3
54	Råbylille Strand
56	Søvang

Alle øvrige fælles spildevandsanlæg er offentlige eller optages som offentlige anlæg og skal dermed i h.t. miljøloven tilses og passes af Møn kommune."

Fra d. 14.11.1978 er de kloakanlæg, der er vist på bilag 25 overtaget som offentlige anlæg, med Møn kommune som ansvarlig for drift og vedligeholdelse. Vordingborg kommune har gang på gang kommenteret og bekræftet de pågældende ledningsanlæg. Således har formanden for Vordingborg kommunes udvalg for

teknik- og miljø Thomas Christfort gentagne gange udtalt: " Vi er sådan set enige om, at en række huse har været koblet på den tidligere ledning, der går i vejen, men den har hørt under amtet, og amtet kloakerer ikke. Derfor har de ikke været offentligt kloakeret." Men som det fremgår, af Amtsrådets godkendelse af 14.11.1978 overtog Møn kommune fra denne dato, det af amtet etablerede kloakanlæg med ansvaret for den fremtidige drift og vedligeholdelse.

I notat af 12.3.1987 udarbejdet af Møn kommune (bilag 31) refereres et møde mellem kommunen og Storstrøms Amtskommune d.10.3.1987 om kommunens oplæg til spildevandsplan. Heri oplyses at:

" I Hjertebjerg-Elmelunde bruges de eksisterende ledninger, og der etableres et mekanisk-biologiske renseanlæg med evt. fosforjernelse på."

Hjertebjerg-Elmelunde er blevet kloakeret på samme måde som Magleby. Og ledningsanlæggene i Hjertebjerg-Elmelunde blev overtaget på helt samme måde som ledningsanlæggene blev det i Magleby i forbindelse med Storstrøms Amtsråds godkendelse af Møn kommunes spildevandsplan d. 14.11.1978.

9. Bilagsamling

Bilagene er samlet i 6 separate bind:

Bilagsdel 1, som omfatter bilagene: 1 til 4-7-2

Bilagsdel 2, som omfatter bilagene: 4-7-3 til 4-8

Bilagsdel 3, som omfatter bilagene: 4-8 til 5-3

Bilagsdel 4, som omfatter bilagene: 6 til 17a

Bilagsdel 5, som omfatter bilagene: 18 til 21a

Bilagsdel 6, som omfatter bilagene: 21b til 31